

INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU BRZEZIŃSKIEGO
w 2023 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Sytuacja epidemiologiczna	5
III.	Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych	9
IV.	Stan sanitarno-higieniczny podmiotów leczniczych	16
V.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	20
VI.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia	28
VII.	Woda do celów rekreacyjno-sportowych	31
VIII.	Stan sanitarno- techniczny obiektów użyteczności publicznej	32
IX.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	37
X.	Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	41
XI.	Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	42
XII.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	47

I. Wstęp

Powiat brzeziński zajmuje obszar 358,56 km² (35 856 ha) i jest jednym z najmniejszych w województwie łódzkim. Pod względem administracyjnym powiat składa się z 5 gmin:

1. Miasta Brzeziny,
2. Miasta Jeżowa,
3. Brzezin,
4. Dmosina,
5. Rogowa.

Ogólna liczba ludności wynosi 30 560 osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzezinach wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną realizował zadania określone w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338) oraz przepisach prawa normujących kompetencje Inspekcji Sanitarnej.

Przedłożony raport przedstawiający aktualną ocenę stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu brzezińskiego w 2023 r. sporządzono w oparciu o analizę sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych oraz wyniki kontroli przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzezinach w ramach sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzezinach w 2023 roku dalej ukierunkowane były na zapobieganie i ograniczanie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych w tym koronawirusa SARS-CoV-2 oraz na promowanie zdrowego stylu życia a także nadzór nad: bezpieczeństwem żywności i żywienia, bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałaniem zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze, zapobieganiem powstawaniu chorób zawodowych, właściwymi warunkami sanitarno-higienicznym w obiektach użyteczności publicznej poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzezinach na koniec 2023 r. było 1459 obiektów, przeprowadzono ogółem 847 kontroli, dochodzeniem epidemiologicznym objęto 427 osób. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzezinach wydał 79 decyzji administracyjnych, 1 upomnienie, 9 postanowień wykonawczych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Brzezinach nałożyła 13 mandatów karnych na sumę 2000,00 zł, wystawiła: 47 decyzji płatniczych i 4 upomnienia na łączną kwotę 5913,10 zł, 2 tytuły wykonawcze oraz 2 wnioski o ukaranie do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W 2023 r. pobrano 509 próbek do badań laboratoryjnych.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzezinach wdrożony jest system zarządzania jakością. Jednolite procedury kontroli oparte na obowiązujących przepisach prawnych, usystematyzowane planowanie kontroli, dokumentowanie sprawowanego nadzoru oraz wykwalifikowana kadra, systematycznie doskonaląca swoje umiejętności zawodowe, zapewniają skuteczną realizację zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Mam nadzieję, że niniejszy raport przybliży zadania, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna i będzie przydatny dla władz samorządowych powiatu brzezińskiego oraz wszystkich zainteresowanych aktualnymi danymi z zakresu zdrowia publicznego.

II. Sytuacja epidemiologiczna

Od 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, który obowiązywał od 16 maja 2022 r. 5 maja 2023 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła koniec pandemii COVID-19. Jednakże koniec pandemii na świecie oraz koniec stanu zagrożenia epidemicznego w Polsce nie oznacza końca występowania zachorowań. W dalszym ciągu liczba osób zakażonych SARS-CoV 2 jest duża.

Pamiętajmy, że dezynfekcja rąk oraz powierzchni, z którymi się stykamy, to ważny element zmniejszania ryzyka zakażenia nie tylko koronawirusem, ale i innymi patogenami czy bakteriami. Ręce powinniśmy nadal myć co najmniej przez 30 sekund, bo wirusy mogą się utrzymywać na skórze nawet do kilku godzin. Brudnymi rękami przenosimy je do ust i oczu, a to najczęstsze drogi zakażenia.

W związku ze zniesieniem stanu zagrożenia epidemicznego oraz wzrostem w 2023 roku zachorowań na pozostałe choroby zakaźne podlegające obowiązkowej rejestracji działania epidemiologiczne skupiały się głównie na tych chorobach.

W roku 2023 sytuacja epidemiologiczna powiatu brzezińskiego przedstawiała się następująco:

– Zakażenia SARS-CoV-2

W 2023 roku zarejestrowano 312 zakażeń SARS-CoV-2, w 2022 roku odnotowano ich 1637. Spadek zachorowań spowodowany jest w znacznym stopniu zmniejszeniem ilości wykonywanych testów.

– Zatrucia pokarmowe i nieżyty żołądkowo-jelitowe wywołane przez bakterie i wirusy

W 2023 roku liczba zatruc pokarmowych była taka sama jak w roku ubiegłym. Zarejestrowano 6 przypadków zatruc pokarmowych, wszystkie wymagały hospitalizacji. Zachorowania dotyczyły dzieci i wywołane były przez bakterie z rodzaju Salmonella spp.

Zarejestrowano również:

- 28 przypadków innych bakteryjnych zakażeń jelitowych, w tym 25 wywołanych przez Clostridium difficile,
- 22 wirusowe zakażenia jelitowe, z czego aż 15 przypadków wywołanych było przez norowirusy,
- 28 zachorowań na biegunki i zapalenia jelitowo żołądkowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz
- 1 przypadek posocznicy wywołany Salmonellą Enteritidis.

Analizę porównawczą zachorowań na zatrucia pokarmowe i nieżyty żołądkowo-jelitowe wywołane przez bakterie i wirusy w 2023 i 2022 roku przedstawia poniższa tabela:

	2023	2022	Porównawczo 2023/2022
Zatrucia pokarmowe	6	6	=
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	28	24	↗
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	15	4	↗

	2023	2022	Porównawczo 2023/2022
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	6	17	
Biegunki	28	6	

W 2023 r. zarejestrowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową.

Jedno ognisko dotyczyło zachorowania w środowisku domowym. Wywołane było przez bakterie Salmonella Enteritidis. Przebadano 10 osób ze styczości, u 3 osób w badaniach kału stwierdzono obecność pałeczek Salmonella Enteritidis. Do zakażenia doszło prawdopodobnie przez skażoną żywność i nie przestrzeganie zasad higieny osobistej i otoczenia.

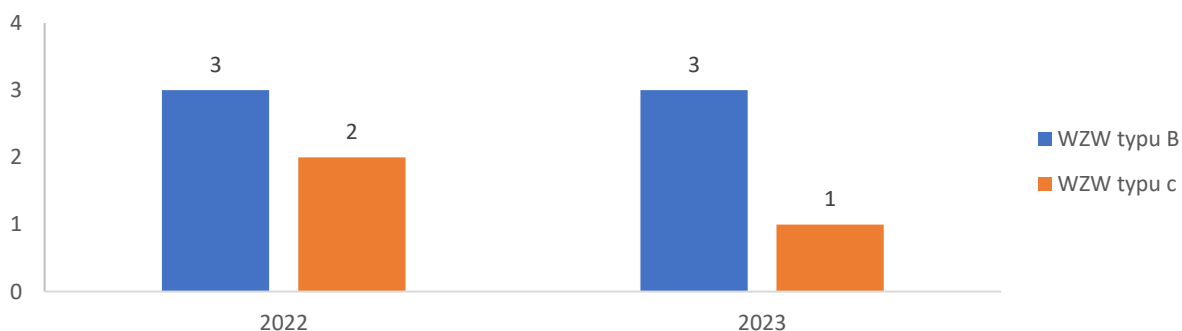
Drugie zarejestrowane ognisko dotyczyło środowiska przedszkolnego. W związku z zaistnieniem podejrzenia, że do zatrucia doszło poprzez skażone posiłki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzezinach pobrał próbki żywności oraz wymazy sanitarne, pobrano 26 prób kału od 13 dzieci z objawami chorobowymi, 18 prób kału od personelu firmy cateringowej oraz 48 prób od personelu Przedszkola. U 8 dzieci w badaniach kału wykryto obecność norowirusów. Z pozostałych pobranych prób od dzieci, personelu przedszkola oraz pracowników firmy cateringowej nie stwierdzono obecności wirusów i bakterii. Próbkę kontrolne żywności oraz wymazy sanitarne pobrane w przedszkolu nie zostały zakwestionowane. Prawdopodobnym źródłem zakażenia mogło być jedno z dzieci manifestujących objawy chorobowe.

Norowirusy to bardzo częsta przyczyna zakażeń pokarmowych objawiających się m.in. wymiotami, biegunką, bólami brzucha, wskazującymi na ostre zapalenie żołądka i jelita cienkiego. Występowanie zakażeń norowirusowych jest częste zwłaszcza w środowiskach zamkniętych między innymi w szpitalach, domach opieki i przedszkolach.

– Wirusowe zapalenia wątroby

W 2023 r. odnotowano podobną liczbę zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz wirusowe zapalenie wątroby typu C w stosunku do roku 2022.

Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby

– **Choroby wieku dziecięcego**

W 2023 roku znacznie spadła liczba zachorowań na ospę wietrzną, z 92 przypadków w 2022 roku na 46 przypadków.

Odnotowano wzrost zachorowalności na płonicę (szkarlatynę). W roku sprawozdawczym liczba zachorowań wyniosła 24. Dla porównania w 2022 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku.

Zarejestrowano też 1 przypadek zachorowania na świnkę u dziecka, czego w poprzednich latach nie odnotowano.

– **Pokąsania przez zwierzęta**

W 2023 r. zarejestrowano 18 przypadków pokąsań przez zwierzęta (10 przypadków w 2022 roku) u 8 osób podjęto szczepienia p/wścieklicznie. Decyzję o podjęciu szczepień podejmowali lekarze chorób zakaźnych, główną przyczyną wykonywania szczepienia było pokąsanie przez nieznaną lub dzikie zwierzę.

Sprawcami narażenia były:

- psy (12 pokąsań),
- koty (3 pokąsania),
- mysz (1 pokąsanie),
- szczury (2 pokąsania).

– **Bolerioza**

Istotnym problem na terenie powiatu brzezińskiego staje się choroba z Lyme, znana również jako borelioza, wywołana przez bakterie - *Borrelia burgdorferi* przenoszone przez kleszcze. Z roku na rok rośnie liczba zarejestrowanych przypadków zachorowania. W 2022 roku zarejestrowanych było ich 5, a w 2023 roku już 16.

– **Inne choroby zakaźne**

W 2023 roku zarejestrowano choroby, które w porównaniu do 2022 r. nie były odnotowywane:

- krztusiec – 5 przypadków
- giardioza (lambioza) – 1 przypadek,
- jersinioza pozajelitowa – 1 przypadek,
- listerioza – 1 przypadek,
- róża - choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna – 3 przypadki,
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – inna określona i nieokreślona – 1 przypadek,
- RSV – 4 przypadki,
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu – 2 przypadki.

W 2023 roku nie odnotowano chorób przenoszonych drogą płciową.

Analiza porównawcza wybranych jednostek chorobowych w 2023 i 2022 roku

	2023	2022	Porównawczo 2023/2022
Ospa wietrzna	46	92	
Krztusiec	5	0	
Gruźlica	4	5	
Borelioza	16	5	
Świnka	1	0	
Kiła	0	1	
HIV	0	1	
Grypa (potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego)	65	0	
Podejrzenia grypy i zachorowań grypopodobnych	1044	379	

Przeprowadzono **427** wywiady epidemiologiczne.

Zarejestrowano **3** ogniska szpitalne: dwa dotyczące Covid-19 i jedno ognisko Clostridium difficile.

III. Analiza obowiązkowych szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne to najskuteczniejsza forma profilaktyki w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi. Rezygnacja ze szczepień ochronnych ma wymiar zarówno zdrowotny, wynikający z utraty zdrowia, jak i ekonomiczny, którego skutki odczuwa całe społeczeństwo. Działania na rzecz utrzymywania wysokiego odsetka zaszczepienia populacji muszą być kontynuowane, gdyż wrażliwość populacji na zakażenie nadal się utrzymuje, o czym świadczą wskaźniki zachorowań.

W Polsce włącznie do 2023 roku obowiązywał Program Szczepień Ochronnych (PSO), który był corocznie wydawany przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 z późn. zm.). Od końca 2023 roku obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywane są zgodnie z obowiązującym Schematem Obowiązkowych Szczepień Dzieci i Młodzieży zgodnie z obowiązującym załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 2077).

Ocenę realizacji wykonawstwa obowiązkowych oraz zalecanych szczepień ochronnych za rok 2023 dokonano w oparciu o analizę danych uzyskanych ze sprawozdań wykonanych przez podmioty lecznicze zlokalizowane na terenie powiatu brzezińskiego. Szczepienia ochronne wykonywane były w 9 punktach szczepień, w tym na Oddziale Pediatrycznym z Pododdziałem Neonatologicznym oraz w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Szpitala Powiatowego w Brzezinach.

W celu utrzymania immunogenności szczepionek organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą stały nadzór nad przechowywaniem, dystrybucją i transportem szczepionek, z zachowaniem łańcucha chłodniczego. W powiecie brzezińskim w 2023 roku w ww. zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto w Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Brzezinach oraz w ww. punktach szczepień prowadzone są całodobowe monitoringi temperatury wraz z systemami powiadamiania alarmowego.

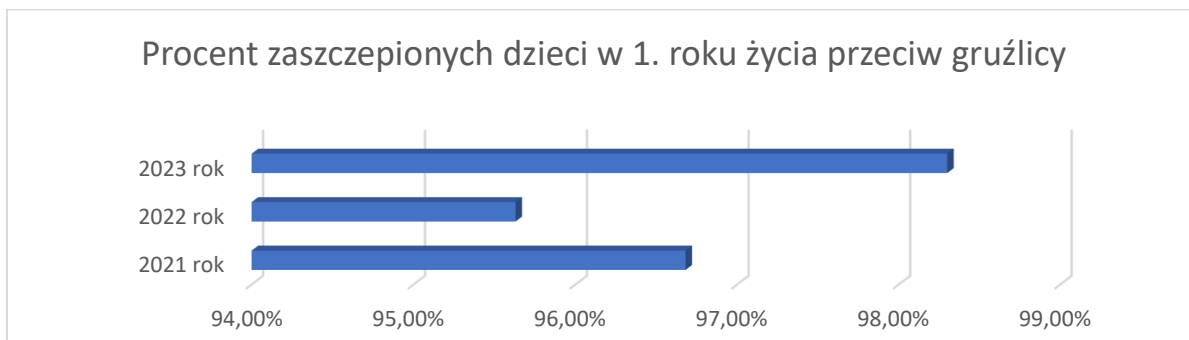
Obowiązkowe szczepienia ochronne w 2023 roku

W 2023 roku na terenie powiatu brzezińskiego obowiązkowym szczepieniom ochronnym podlegało **5466** dzieci i młodzieży.

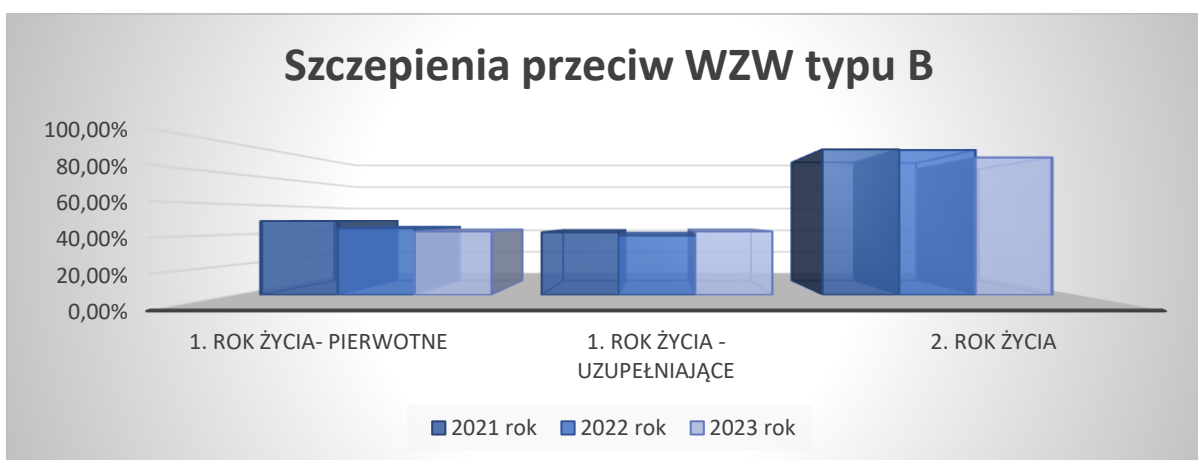
Dzieciom urodzonym w 2023 roku założono łącznie **176** kart uodpornienia oraz książeczek szczepień.

Szczepieniom przeciw gruźlicy w 2023 roku poddano 178 osób, w tym:

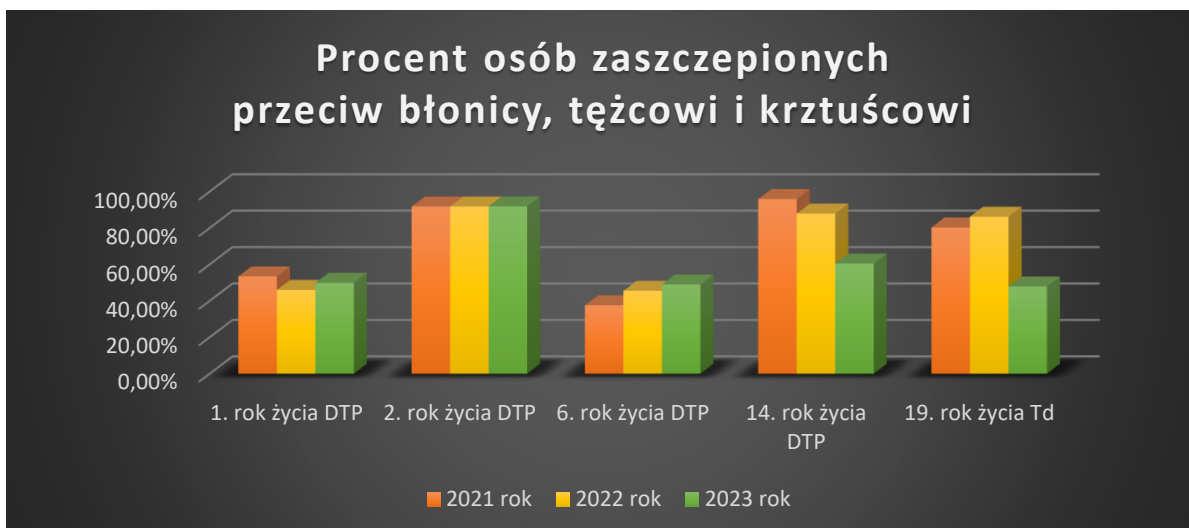
- 173 noworodków tj. 98,30% dzieci urodzonych w 2023 r. (11 osób w ciągu 24 godzin po urodzeniu, 160 osób po 24 godzinach od urodzenia do 14. dnia życia oraz 2 osoby zaszczepione po 14. dniu życia do ukończenia 11. miesiąca życia);
- 1 niemowlaka urodzonego w 2022 roku zaszczepionego po 14. dniu życia do ukończenia 11. miesiąca życia;
- 4 dzieci w wieku powyżej 12 miesiąca życia do ukończenia 15 roku życia.

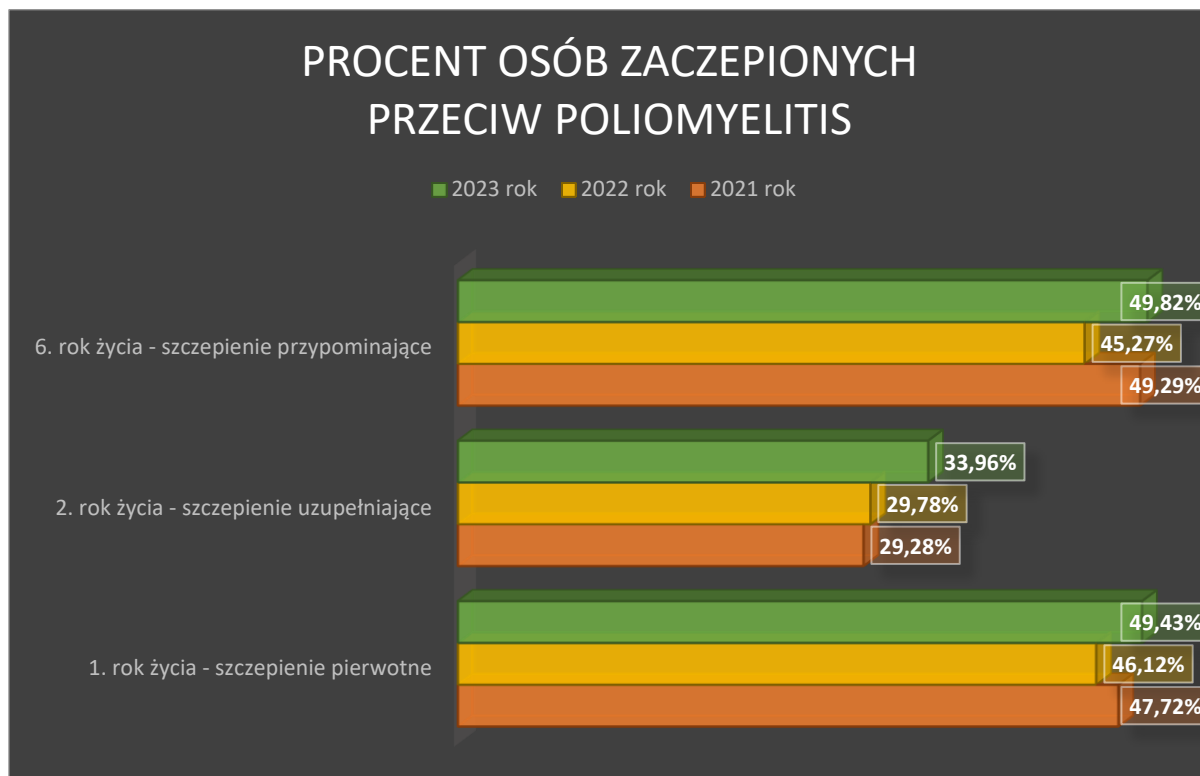
Na 178 dzieci z rocznika 2023, pierwotne (2 dawki) i uzupełniające **szczepienia przeciw WZW typu B** otrzymało 84,10% noworodków (83,49% -2022 r.), a pełnym cyklem (3-dawkowym) w drugim roku życia zaszczepionych było 91,04% dzieci (95,95% - 2022 r.).

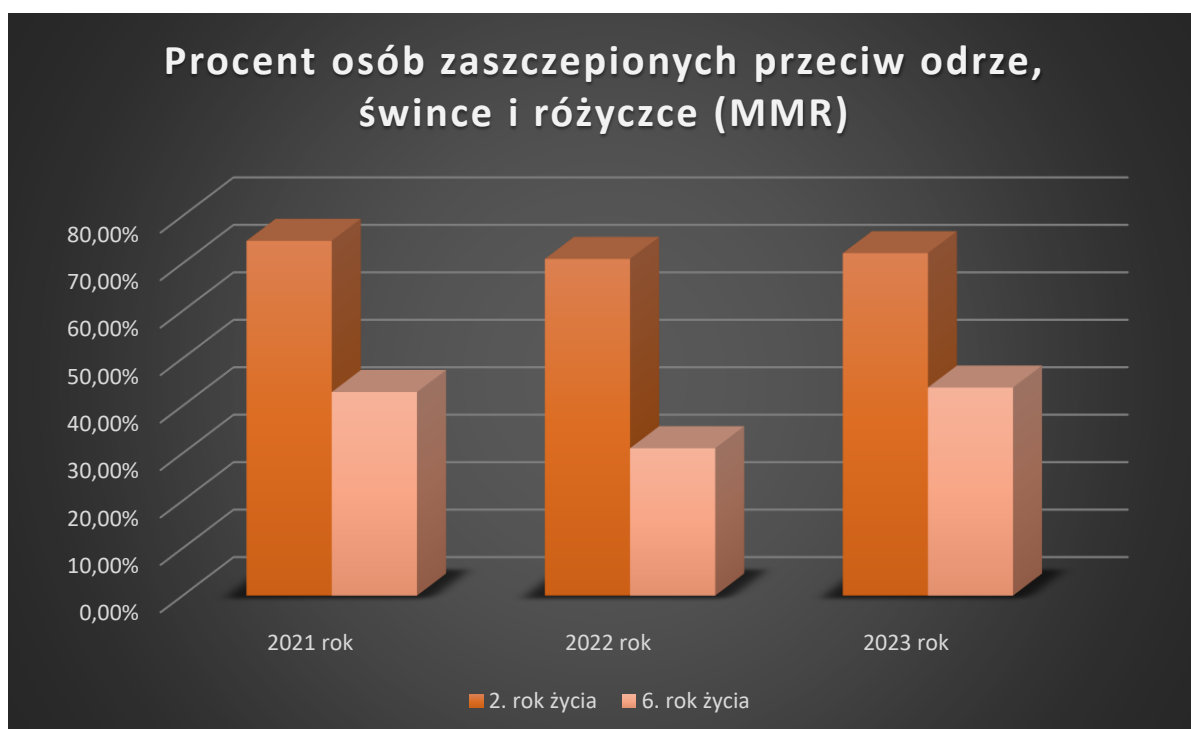
Szczepienia pierwotne szczepionką **przeciw błonicy tężcowi i krztuścowi** wykonano w 50,00% u dzieci urodzonych w 2023 r. (46,12% - 2022 r.). Cykl szczepienia pierwotnego i dawki uzupełniające szczepionki DTP otrzymało 91,98% dzieci urodzonych w 2022 r. (91,91% - 2022 r.). I dawką przypominającą zaszczepiono 49,12% dzieci w szóstym roku życia (45,61% - 2022 r.). II dawką przypominającą 60,57% dzieci w 14 roku życia (88,00%- 2022 r.). Z kolei III dawką przypominającą (błonica i tężec) w 19 roku życia zaszczepiono 47,99% młodzieży (86,31% - 2022 r.).

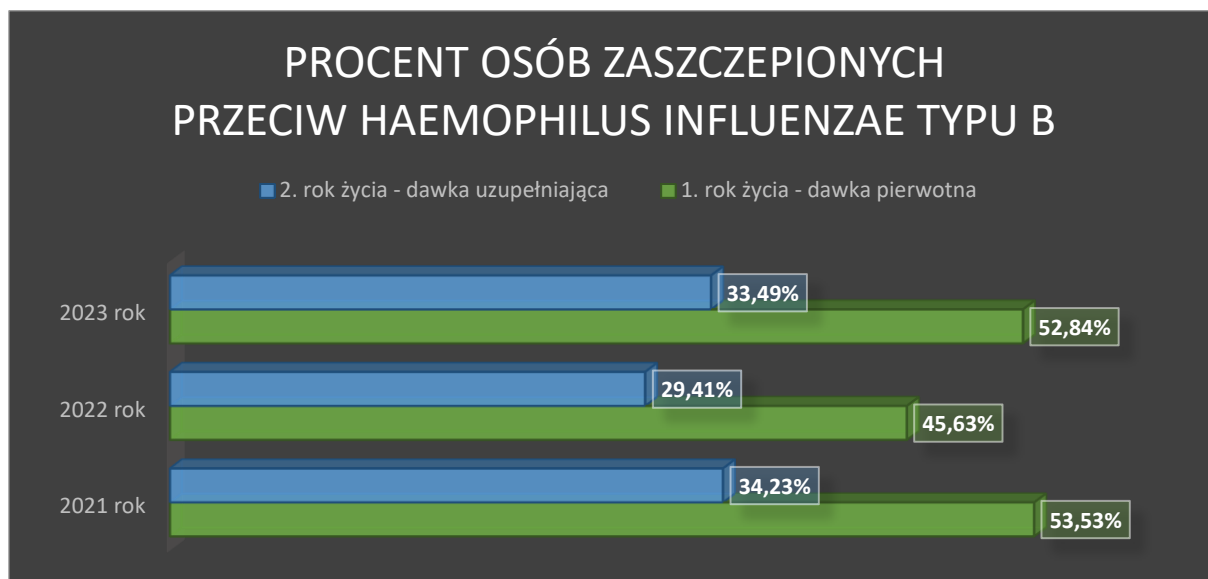
W 2023 r. szczepieniami **przeciwno poliomyelitis** objęto 49,43% dzieci w pierwszym roku życia (46,12% - 2022 r.). Szczepienia pierwotne i dawkę uzupełniającą otrzymało 91,98% dzieci w drugim roku życia (91,18% - 2022 r.). Dawkę przypominającą w szóstym roku życia otrzymało 49,82% dzieci (45,27% - 2022 r.).

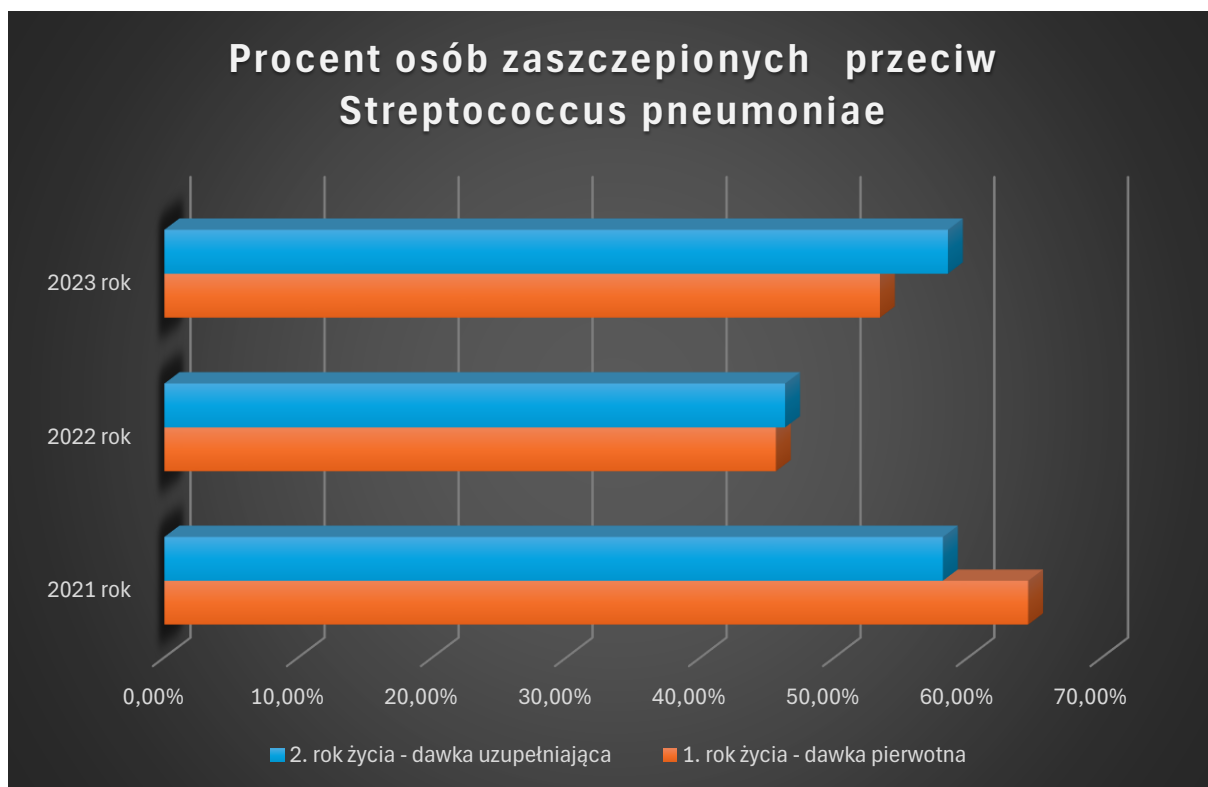
W 2023 roku pierwszą dawką szczepionki **przeciw odrze, nagminnemu zapaleniu przyusznic (świniec) i różyczce (MMR)** zaszczepiono 72,17% dzieci w 2 drugim roku życia (70,96% - 2022 r.). Przypominającą dawkę szczepionki MMR w 6 roku życia podano u 43,86% dzieci (31,08% - 2021 r.). Obecnie nie podaje się dawki przypominającej w 10 roku życia.

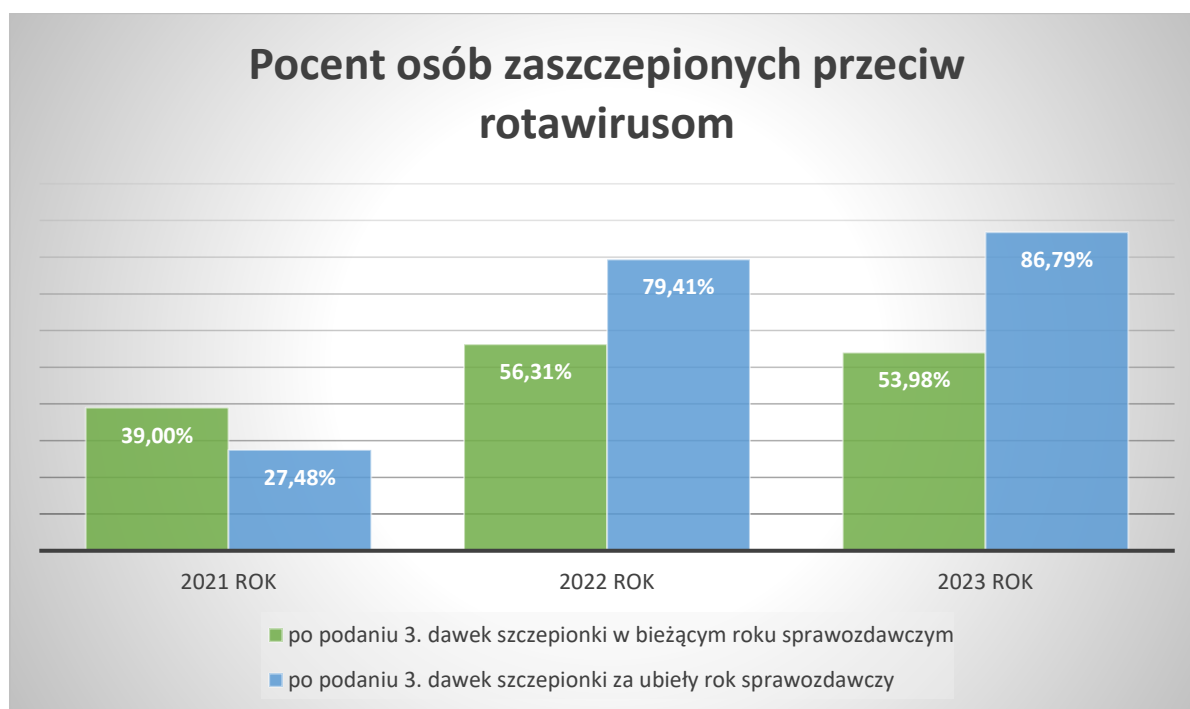
Szczepienie pierwotne w 2023 r. przeciwko zakażeniom **Haemophilus influenzae typu b** wykonano u 52,84% dzieci (45,63% - 2022 r.). W sumie 91,98% dzieci urodzonych w 2022 r. zaszczepiono pierwotną lub uzupełniającą dawką tej szczepionki (90,81% w roku wcześniejszym).

Szczepieniom ochronnym **przeciw Streptococcus pneumoniae** poddano 94 dzieci, co stanowi 53,41% populacji dzieci urodzonych w 2023 r. (45,63% - 2022 rok), w porównaniu do ubiegłego roku zwiększyła się ilość dzieci zaszczepionych.

Szczepienia dzieci **przeciw rotawirusom** w populacji ogólnej podawane są do ukończenia 6 miesiąca życia. W 2023 roku pełną dawkę szczepień przyjęło 95 dzieci tj. 53,98% osób urodzonych w bieżącym roku sprawozdawczym. Natomiast w 2022 r. zaszczepiono 116 dzieci, co stanowiło 56,31% osób wyszczepionych w ww. roku kalendarzowym. W powiecie brzezińskim od dwóch lat wszechporność przeciw rotawirusom utrzymuje się na podobnym poziomie.

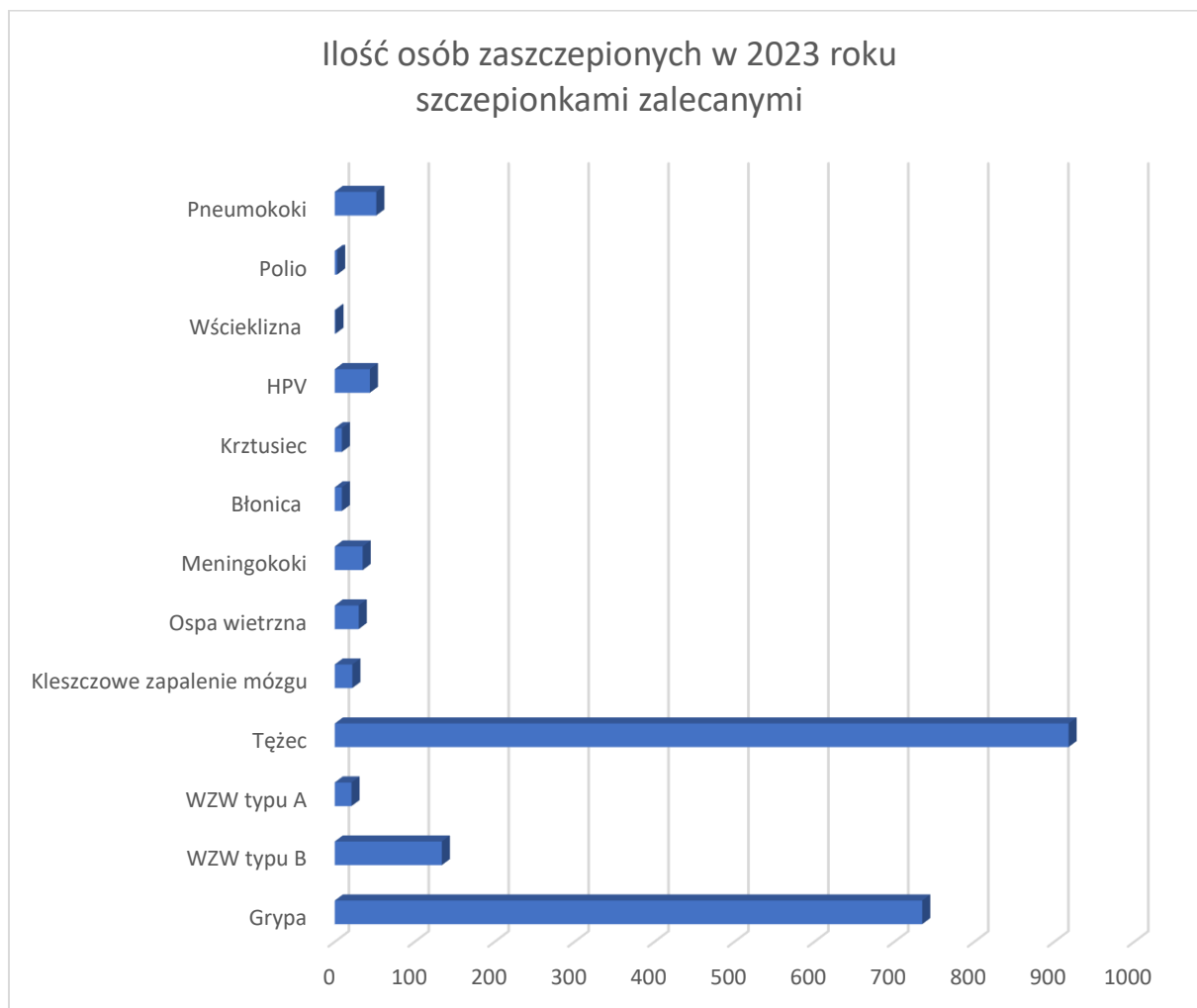

Szczepienia zalecane w 2023 roku

W zakresie szczepień zalecanych w 2023 roku sytuacja przedstawia się następująco:

- p/ grypie zaszczepiono 735 osób (570 osób – 2022 r.);
- p/ kleszczowemu zapaleniu mózgu zaszczepiono 23 osoby (28 osób – 2022 r.);
- p/ WZW typu B zaszczepiono 134 osoby (148 osób – 2022 r.), w tym 15 osób z narażenia;
- p/ WZW typu A zaszczepiono 21 osób (5 osób – 2022 r.);
- p/ ospie wietrznej zaszczepiono 30 osób (52 osoby – 2022 r.);
- p/ meningokokom zaszczepiono 35 osób (23 osoby – 2022 r.);
- p/ błonicy zaszczepiono 9 osób (2 osoby – 2022 r.), w tym 5 osób z narażenia;
- p/ krztuścowi zaszczepiono 9 osób (2 osoby – 2022 r.), w tym 5 osób z narażenia;
- p/ tężcowi zaszczepiono 918 osób (898 osób – 2022 r.), w tym 914 osób zranionych i z narażenia oraz 4 osoby zaszczepiono profilaktycznie;
- p/ poliomyelitis zaszczepiono 3 osoby (1 osoba – 2022 r.);
- p/ pneumokokom zaszczepiono 53 osoby (13 osób – 2022 r.);
- p/ wścieklicznie zaszczepiono profilaktycznie 1 osobę (0 osób – 2022 r.);
- p/ zakażeniom brodawczaka ludzkiego zaszczepiono komercyjnie 44 osoby (12 osób – 2022 r.), w tym zaszczepiono 10 chłopców (1 chłopiec 2022 r.).

W stosunku do lat ubiegłych widać znaczny wzrost świadomości społeczeństwa dla przeprowadzanych szczepień przeciw **zakażeniom brodawczaka ludzkiego**. Od 1 czerwca 2023 roku Rząd Polski wprowadził darmowe, profilaktyczne szczepienia przeciw HPV. W powiecie brzezińskim odnotowano bardzo duże zainteresowanie ww. szczepieniami ochronnymi w rocznikach urodzeń 2010 (13 lat) i 2011 (12 lat). Szczepienia te wykonują podmioty lecznicze, które zgłosiły się do programu profilaktycznego szczepień przeciw HPV i zarejestrowały się do centralnej e-Rejestracji. Poprzez to organ weryfikuje czy punkt szczepień znajduje się na liście zgłoszonych podmiotów leczniczych. Następnie szczepionki przeciw HPV rozdysponowywane są do ww. punktów szczepień. Ponadto w powiecie brzezińskim zaszczepiono 365 dzieci w okresie od 1 czerwca 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku pierwszą dawką szczepionki przeciw zakażeniom brodawczaka ludzkiego, gdzie ilość nastolatków w ww. rocznikach wynosi 610 osób.

Tak jak w latach ubiegłych rok 2023, jest tym w którym nadal utrzymuje się tendencja spadkowa wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych. Z kolei wzrasta wykonawstwo zalecanych szczepień ochronnych. Niewątpliwie spowodowane to jest wyższą świadomością społeczeństwa dotyczącą profilaktyki zapobiegającej wystąpieniu powikłań w wyniku przebytych chorób zakaźnych. Od czasów wystąpienia epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 do chwili obecnej w nadzorowanych podmiotach leczniczych na terenie powiatu brzezińskiego utrzymuje się trend umawiania osób, które mają być zaszczepione, na dany dzień i godzinę, aby nie tworzyć zbędnych kolejek do lekarzy kwalifikujących do szczepień.

Korzystna sytuacja epidemiologiczna wielu chorób zakaźnych, którą osiągnięto dzięki prowadzeniu szczepień ochronnych powoduje, że społeczeństwo i realizatorzy szczepień coraz więcej uwagi poświęcają bezpieczeństwu szczepień oraz niepożądanym odczynom poszczepiennym. W Polsce od wielu lat funkcjonuje uregulowany prawnie obowiązek zgłaszania przez lekarzy i rejestracji niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP), które są kluczowym narzędziem służącym do oceny bezpieczeństwa wykonywanych szczepień ochronnych. NOP to niepożądany objaw chorobowy pozostający w związku czasowym z wykonanym szczepieniem. Za powiązanie czasowe uznaje się zaburzenia stanu zdrowia, które wystąpiły w okresie 4 tygodni od wykonania szczepienia, z wyjątkiem BCG (szczepienie p/gruźlicy). Niepożądane odczyny poszczepienne dzielą się na: ciężkie, poważne i łagodne.

W 2023 roku zarejestrowano w powiecie brzezińskim 2 przypadki niepożądanych odczynów poszczepiennych (2 przypadki NOP – 2022 r.). Wśród zgłoszonych przypadków NOP wszystkie zakwalifikowano jako łagodne odczyny poszczepienne. Dotyczyły one szczepień przeciw: odrze, nagminnemu zakażeniu przyusznic (śwince) i różyczce, tężcowi, błonicy i krztuścowi, rotawirusom, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b, wirusowego zapalenia wątroby typu B.

Pomimo tego, że u znacznej liczby dzieci nie szczepionych odroczenie od szczepienia uwarunkowane było wskazaniami lekarskimi, to najczęstszą przyczyną i ciągle narastającym zjawiskiem uchylania się od obowiązku szczepień jest wpływ ruchów antyszczepionkowych, jak i też obawa przed wystąpieniem niepożądanych odczynów poszczepiennych. Skutkuje to rosnącą liczbą rodziców (opiekunów) uchylających się od szczepień i poprzez to corocznie obserwowanym wzrostem liczby dzieci niepoddanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

Analiza przeprowadzona za rok 2023 wykazała, że w powiecie brzezińskim w wyniku uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych niezaszczepionych jest 72 dzieci (73 dzieci – 2022 r.). Porównując te dane do 2021 roku i do 2022 roku tendencja nieszczepienia utrzymuje się na stałym poziomie. Pomimo wystawienia w 2023 roku w powiecie brzezińskim 2 tytułów wykonawczych (w 2022 – 7 tytułów wykonawczych), rodzice odwołują się od nich argumentując ten fakt, między innymi nieuchylaniem się od wykonania zaległych szczepień ochronnych.

Corocznie zjawisko uchylania się i rezygnacji ze szczepień wymaga od służb sanitarnych zwiększonej aktywności w zakresie nadzorowania wykonawstwa szczepień oraz ciągłej współpracy z lekarzami i pielęgniarkami przeprowadzającymi zalecane i obowiązkowe szczepienia ochronne.

Podsumowując, szczepienia są ogromną szansą na uodpornienie społeczeństwa na zakażenia chorobami zakaźnymi. Niewątpliwie są one jednymi z największych narzędzi zdrowia publicznego w walce z chorobami i tym samym ochroną zdrowia oraz życia ludzkiego.

IV. Stan sanitarno-higieniczny podmiotów leczniczych

Podczas kontroli obiektów szczegółowo sprawdzany jest stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sposób przeprowadzania procesów dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu i narzędzi medycznych, postępowanie z bielizną stosowaną w zakładzie oraz wytwarzanymi odpadami medycznymi oraz prowadzenie kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Działalność kontrolna

W 2023 r. pod nadzorem Sekcji Epidemiologii znajdowało się 37 podmiotów wykonujących działalność leczniczą:

- lecznictwo zamknięte- 1 podmiot (Szpital Powiatowy w Brzezinach);
- lecznictwo otwarte- 36 podmiotów.

Ilość podmiotów według zarządzających:

- Powiatowe Centrum Zdrowia - Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Brzezinach jest właścicielem:
  - Przychodni Rejonowej,
  - Przychodni Specjalistycznej,
  - Zakładu Rehabilitacji Leczniczej,
  - Poradni Stomatologii,
  - Gabinetu Stomatologicznego w Jeżowie,
  - Gabinetu Stomatologicznego w Kołacinie i
  - 3 gabinetów stomatologicznych w szkołach podstawowych w Brzezinach.

14 przychodni udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie:

- 5 – medycyny rodzinnej,
- 1 – medycyny rodzinnej i specjalistki medycznej,
- 5 – stomatologii zachowawczej i protetyki,
- 1 – ortopedii i chirurgii,
- 2 – specjalistki medycznej

oraz 1 medyczne laboratorium diagnostyczne, 2 punkty pobrań i 1 zakład rehabilitacji leczniczej.

Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie - 8:

- 1 w zakresie ginekologii,
- 2 w zakresie chirurgii,
- 1 w zakresie laryngologii,
- 1 w zakresie podologii i hirudoterapii,
- 2 w zakresie podologii,
- 1 w zakresie medycyny estetycznej.

Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentyków -10.

Łącznie pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzezinach jest 46 obiektów.

Przeprowadzono 100 kontroli sanitarnych (82 kontrole podmiotów leczniczych i 18 kontroli punktów szczepień).

W 2023 roku nie wydawano decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów karnych.

Stan techniczny i funkcjonalność nadzorowanych podmiotów leczniczych

W 2023 roku w Brzezinach powstał nowy gabinet podologiczny. Pomieszczenia gabinetu spełniają wymagania jakimi powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Narzędzia sterylizowane są na miejscu. Autoklaw posiada paszport techniczny oraz aktualny przegląd techniczny. W gabinecie są opracowane i stosowane odpowiednie procedury. Stan techniczny pomieszczeń jest dobry. Pomieszczenia są odpowiednio wyposażone, urządzenia i sprzęt prawidłowo rozmieszczone.

W Przychodni Specjalistycznej Wielospecjalistycznej Przychodni Lekarskiej Powiatowego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. wykonano obowiązki w przedłużonej w 2022 roku decyzji. Doprowadzono do właściwego stanu okna w Poradni Ortopedycznej, w gabinecie zabiegowym Poradni Chirurgicznej i w pokoju socjalnym oraz przystosowano pomieszczenie poczekalni do ruchu osób niepełnosprawnych.

W Szpitalu Powiatowym w Brzezinach w 2023 roku wymieniono okna we wszystkich salach dla chorych w pawilonie przy ul. Wojska Polskiego.

Ponadto ponownie została otworzona przychodnia w Nagawkach, która w 2022 roku przestała funkcjonować ze względu na zgon właściciela. Część pomieszczeń znajdujących się w dawnej przychodni została zagospodarowana przez nowych najemców i wykorzystana do prowadzenia działalności leczniczej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

Stan techniczny pomieszczeń szpitala nie budzi zastrzeżeń. Sukcesywnie wymienia się sprzęt, wykonywane są prace naprawcze i remontowe. Oddziały odpowiadają wymaganiom, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Posiadają właściwą liczbę łóżek właściwie rozmieszczonych, wymaganą ilość gabinetów zabiegowych, brudowników oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Do najlepiej zorganizowanych i nowoczesnie wyposażonych oddziałów należą oddziały: położniczo-ginekologiczny, pododdział noworodkowy, chirurgiczny z pododdziałem chirurgii onkologicznej, chemioterapii dziennej, blok operacyjny i pracownię cytostatyków.

Pomieszczenia i urządzenia pozostałych podmiotów wykonujących działalność leczniczą odpowiadają wymaganiom odpowiednim do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz udzielanych świadczeń zdrowotnych. Stan sanitarno-techniczny obiektów jest dobry.

Dezynfekcja

Procesy dezynfekcji w podmiotach leczniczych prowadzone są środkami dopuszczonymi do stosowania. Dobór środków, stężeń i czas przeprowadzania dezynfekcji jest prawidłowy. Na terenie powiatu brzezińskiego nie znajdują się komory dezynfekcyjne.

Sterylizacja

Sterylizacja narzędzi, materiałów opatrunkowych pochodzących z oddziałów Szpitala Powiatowego w Brzezinach odbywa się w Sterylizacji Powiatowego Centrum Zdrowia w Brzezinach – Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Pomieszczenia sterylizacji nie odpowiadają wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz.402) oraz w części XI załącznika nr 1 do rozporządzenia - „Szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia szpitala”. Dnia 20 grudnia 2018 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzezinach wydał decyzję nakazującą zapewnienie stałego zaopatrzenia w materiały sterylne poprzez zorganizowanie centralnej sterylizatorni, termin jej realizacji przedłużono w 2022 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku.

W pozostałych podmiotach leczniczych stosowany jest sprzęt jednorazowego użycia pakowany fabrycznie, bądź wielorazowego użycia. W przypadkach używania sprzętu wielorazowego użycia sterylizacja wykonywana jest w autoklawach. Podmioty, które nie posiadają własnych autoklawów korzystają z usług podmiotów zewnętrznych.

Ocena działalności Zespołów Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych

W szpitalu działa zespół kontroli zakażeń szpitalnych oraz komitet kontroli zakażeń szpitalnych. Prowadzona jest czynna rejestracja zakażeń szpitalnych. Pielęgniarka epidemiologiczna gromadzi i rejestruje indywidualne karty zakażenia zakładowego i drobnoustroju alarmowego. Pielęgniarka epidemiologiczna pobiera wymazy środowiskowe (czystościowe). Zgodnie z procedurami wymazy powinny być pobierane od pacjentów przyjmowanych z innych szpitali, operowanych w innych szpitalach, pacjentów z ranami oraz mieszkańców DPS, ale nie zawsze są one wykonywane co ma istotne znaczenie w ograniczaniu zakażeń szpitalnych.

Na bieżąco aktualizowany jest wykaz środków dezynfekcyjnych stosowanych w szpitalu. Prowadzona jest analiza zużycia środków dezynfekcyjnych. Analizowane są koszty antybiotykoterapii i liczba wykonanych badań mikrobiologicznych.

Szpitalny blok żywienia

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole bloku żywienia w szpitalu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego.

Szpital w Brzezinach nie posiada kuchni centralnej ani centralnego mycia naczyń zlokalizowanych na terenie zakładu. Zaopatrzuje się w posiłki przygotowywane poza zakładem, a mycie naczyń odbywa się w kuchniach oddziałowych. Szpital ma podpisaną umowę z przedsiębiorcą świadczącym usługi cateringowe i nadzorowanym przez PPIS w Brzezinach. Firma cateringowa posiada opracowane i wdrożone zasady systemu HACCP w zakresie prowadzonej działalności.

Natomiast Powiatowe Centrum Zdrowia w Brzezinach, świadczy usługę żywienia dla pacjentów do 12 miesiąca życia korzystając z gotowych mieszanek.

Zgodnie z umową firma cateringowa jest zobowiązana do zapewnienia całodziennego wyżywienia dla około 120 pacjentów wraz z dowozem i dostawą posiłków do łóżka pacjenta oraz zebrania pustych naczyń po skończonych posiłkach i ich umycia. Ponosi również

odpowiedzialność za jakość świadczonych usług. Dzierżawi od szpitala kuchenki oddziałowe wraz z wyposażeniem i odpowiada za ich stan sanitarno-higieniczny, który nie budzi zastrzeżeń. Personel szpitala tj. pielęgniarki i dietetyczka nadzorują wydawanie posiłków zgodnie z zalecanymi dietami.

Pobieranie i przechowywanie próbek wszystkich potraw wchodzących w skład każdego posiłku odbywa się w kuchni u producenta posiłków.

Właściwe postępowanie z odpadami pokonsumpcyjnymi zapewnia firma cateringowa.

Mając na uwadze, że żywienie szpitalne stanowi integralną część procesu leczniczego i współdecyduje o poprawie zdrowia pacjenta, monitorowano również sposób żywienia pacjentów szpitala biorąc po uwagę jakość posiłków, które powinny pokrywać zapotrzebowanie na energię i wszystkie niezbędne składniki pokarmowe.

Postępowanie z odpadami

W szpitalu odpady medyczne w miejscu powstawania są segregowane i umieszczane w plastikowych pojemnikach oraz czerwonych workach. Odpady medyczne z poszczególnych oddziałów są przynajmniej raz na dobę przekazywane do pomieszczenia magazynowego. Worki i pojemniki z odpadami medycznymi magazynowane są w pojemnikach ustawionych w pomieszczeniu do magazynowania odpadów medycznych. Pomieszczenie posiada: ściany i podłogi łatwo zmywalne, umożliwiające dezynfekcję, niezależne wejście, wydzielone boksy i miejsca w zależności od rodzajów magazynowanych odpadów. Magazyn jest zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych, dostępem owadów, gryzoni oraz innych zwierząt, posiada klimatyzację, wentylację grawitacyjną oraz wentylację zapewniającą podciśnienie z zapewnieniem filtracji odprowadzanego powietrza. Pomieszczenie magazynowe odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi.

Odpady komunalne gromadzone są w koszach pedałowyc z wkładem foliowym i raz dziennie w czarnych workach foliowych przenoszone są do kontenerów ustawionych na utwardzonym terenie, wywożone przez uprawnioną firmę

W pozostałych podmiotach leczniczych odpady medyczne ostre (igły, ampułki) gromadzone są w plastikowych pojemnikach, strzykawki, rękawiczki, szpatułki w workach foliowych. W celu zapewnienia prawidłowej temperatury przechowywania odpadów medycznych placówki przechowują odpady w wydzielonych urządzeniach chłodniczych

Odpady komunalne powstające przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych gromadzone są w koszach z wkładem foliowym, a następnie magazynowane w kontenerach ustawionych na utwardzonym terenie. Teren wokół kontenerów utrzymany jest czysto.

V. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku 2023 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Brzezinach znajdowało się **986** zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Zatwierdzono 24 zakłady, skontrolowano – **221**, przeprowadzono ogółem **285** kontroli sanitarnych, w tym 29 interwencyjnych. Na podstawie arkusza oceny zakładu oceniono **157** zakładów. Ogółem wydano **19** decyzji administracyjnych, w tym **12** decyzji zakazujących wprowadzania produktu do obrotu i **7** decyzji nakazujących usunięcie uchybień sanitarno – technicznych. W 7 decyzjach nakazujących usunięcie uchybień sanitarno – technicznych, były 3 decyzje przedłużające termin wykonania decyzji. Nałożono ogółem **12** mandatów karnych na sumę **1900,00** zł. Do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano **2** wnioski o wymierzenie kary pieniężnej. Nie kierowano zawiadomień do prokuratury oraz wniosków do Sądu Grodzkiego.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych. Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

Zakłady produkcji żywności

Zewidencjonowanych jest ogółem 630 zakładów produkcji żywności (łącznie z produkcją pierwotną - 592). Pozostałą najliczniejszą grupę w powiecie brzezińskim stanowią m. in.: ciastkarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, piekarnie, zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego, automaty do lodów, zakłady garmazeryjne, producenci żywności produkujący w warunkach domowych i wytwórnia lodów, napojów bezalkoholowych, wody źródlanej. Skontrolowano 59 zakładów.

Informacje dot. najbardziej znaczących grup zakładów produkcji żywności zamieszczono w poniższej tabeli:

Grupa obiektów	Liczba obiektów pod nadzorem	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba mandatów	Decyzje
Wytwórnice lodów	1	1	2	0	0
Automaty do lodów	4	3	6	0	0
Piekarnie	5	5	6	1	2
Ciastkarnie	10	9	17	0	0
Przetwórnice owocowo-warzywne	6	4	5	0	0
Wytwórnica napojów bezalkoholowych	1	1	2	0	12

Grupa obiektów	Liczba obiektów pod nadzorem	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba mandałów	Decyzje
Wytwórnice wód źródlanych	1	1	2	0	0
Zakłady garmazeryjne	1	1	2	0	0
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	4	3	5	0	0
Inne wytwórnice żywności, w tym producenci produkujący w warunkach domowych	5	3	3	0	0
Producenci pierwotni, RHD, dostawcy bezpośredni	592	28	29	0	0

W wyniku działań podjętych przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Brzezinach w nadzorowanych zakładach produkcji żywności zastosowano sankcje karne:

- w zakładzie piekarskim zastosowano karanie mandatowe w kwocie 100 zł za nieprzestrzeganie wymagań higienicznych;
- w zakładzie piekarskim wydano 2 decyzje administracyjne, w tym jedną przedłużającą termin wykonania obowiązków. Decyzja administracyjna dotyczyła nakazu doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w pomieszczeniach ekspedycji, hali produkcyjnej i szatni;
- w zakładzie produkcji suplementów diety wydano 12 decyzji administracyjnych o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu suplementów diety do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego na podstawie przepisu art. 30 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Wystąpiono także do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o wymierzenie kary pieniężnej za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie znakowania suplementu diety i w zakresie prezentacji i reklamy suplementu diety na stronie internetowej oraz z wnioskiem za rozpoczęcie działalności przez producenta pierwotnego bez uzyskania wpisu do rejestru zakładów oraz na etykiecie borówki amerykańskiej podane były informacje, które wprowadzały konsumenta w błąd.

Podczas czynności kontrolnych w zakładzie piekarniczym stwierdzono na opakowaniu pieczywa pn. „chleb staropolski na naturalnym zakwasie” znak towarowy „Jakość Tradycja”.

Właściciel nie posiadał dokumentu potwierdzającego możliwość stosowania znaku. Poinformowano Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych w Łodzi oraz Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego w Warszawie.

Obiekty obrotu żywnością

W 2023 r. zewidencjonowano ogółem 240 obiektów obrotu żywnością (hurtownie, sklepy, apteki, obiekty ruchome, tymczasowe i inne). Skontrolowano 95 obiektów.

Szczegółowe informacje zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Grupa obiektów	Liczba obiektów pod nadzorem	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba mandatów	Decyzje
Sklepy spożywcze	95	57	81	4	3
Apteki	13	6	8	1	2
Magazyny hurtowe	4	3	3	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	49	10	11	0	0
Środki transportu	36	10	12	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	43	9	11	0	1

Przeprowadzono 126 kontroli i rekontroli, w tym 21 interwencyjnych.

Interwencje dotyczyły m. in. niewłaściwych warunków przechowywania w sklepie wyrobów wędliniarskich i mięsa, nieodpowiedniego zabezpieczenia sklepu przed szkodnikami i owadami, przeprowadzanie remontu podczas sprzedaży artykułów spożywczych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji administracyjnych, w tym dwie przedłużające termin wykonania obowiązków, nakazujące doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno–technicznego podłogę w pomieszczeniu zaplecza i podłogę w pomieszczeniu sali sprzedaży oraz ściany w sali sprzedaży i podłogę w korytarzu.

Na skutek zastosowanych sankcji karnych (5 mandatów karnych na kwotę 800,00 zł) wyegzekwowano usunięcie uchybień dot. bieżącego stanu czystości i porządku.

Podczas kontroli w ramach systemu RASFF monitorowano wycofywanie z obrotu środków spożywczych.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W roku 2023 zewidencjonowano 58 zakładów, skontrolowano 32. Przeprowadzono 40 kontroli i rekontroli, w tym 1 interwencyjną, która dotyczyła niewłaściwych warunków sanitarnych w restauracji. W toku czynności kontrolnych w pomieszczeniu kuchennym panował ogólny nieporządek i bałagan. Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli zastosowano karanie mandatowe w kwocie **200 zł**.

Na skutek zastosowanych sankcji karnych (4 mandaty karne na kwotę 800,00 zł) wyegzekwowano usunięcie uchybień dot. bieżącego stanu czystości i porządku.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego do których zaliczamy: restauracje, małe gastronomie, food truck nie kierowano wniosków do sądu ani zawiadomień do prokuratury, nie wydawano decyzji administracyjnych.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W roku 2023 zarejestrowano 41 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego (m. in. blok żywienia w szpitalu, stołówki w żłobkach, stołówki szkolne, stołówki w przedszkolach, bloki żywienia w domach opieki społecznej, zakłady usług cateringowych i inne zakłady żywienia). Skontrolowano 29 zakładów, zatwierdzono 2. Przeprowadzono 34 kontrole i rekontrole, w tym 3 interwencyjne.

Ogółem w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego tj. w stołówkach szkolnych, przedszkolnych, domach opieki społecznej, szpitalu oceniono 15 jadłospisów, które uznano za prawidłowe.

Zastosowano karanie mandatowe w kwocie 100 zł w stołówce niepublicznego żłobka za nieprzestrzeganie warunków higienicznych.

Nadzór nad suplementami diety, żywnością specjalnego przeznaczenia, żywnością wzbogaconą

W roku sprawozdawczym zarejestrowana była, w powiecie brzezińskim, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, której zakres działalności zakładu został rozszerzony o możliwość produkcji i obrót suplementami diety w postaci płynnej. W wytwórni przeprowadzono 2 kontrole.

Wydano 12 decyzji administracyjnych o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu suplementów diety do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego na podstawie przepisu art. 30 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Karania mandatowego nie stosowano.

Wystąpiono także do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o wymierzenie kary pieniężnej za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie znakowania suplementu diety i w zakresie prezentacji i reklamy suplementu diety na stronie internetowej.

W 2023 r. kontynuowano nadzór nad znakowaniem, prezentacją i reklamą wprowadzanych do obrotu suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia oraz środków spożywczych wzbogacanych. Przeprowadzono ogółem 13 kontroli w zakładach produkcji i obrotu ww. produktami. Dokonano oceny pod względem składu, znakowania oraz prezentacji i reklamy ogółem 26 omawianych środków spożywczych. W 3 suplementach diety stwierdzono nieprawidłowości o czym została poinformowana PPIS nadzorująca producenta.

Jednocześnie prowadzony był monitoring stron internetowych pod kątem zgodności z obecnie obowiązującym prawem żywnościowym, w szczególności pod kątem obecności w ofertach sprzedaży produktów zawierających nieautoryzowane składniki, stwarzające

zagrożenie dla zdrowia człowieka oraz pod kątem prawidłowości prezentacji i reklamy. Ogółem sprawdzono 12 produktów (suplementy diety, żywność specjalnego przeznaczenia oraz żywność wzbogacona). W 9 suplementach diety stwierdzono nieprawidłowości o czym zostali poinformowani PPIS nadzorujący przedsiębiorców wprowadzających do obrotu suplementy diety ze stron internetowych.

Jakość zdrowotna środków spożywczych krajowych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu brzezińskiego

W 2023 r. przeprowadzono badania laboratoryjne 131 krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu brzezińskiego:

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 70 próbek, zdyskwalifikowano – 1;
- pod względem parametrów chemicznych zbadano 61 próbek, zdyskwalifikowano 2 próbki.

Oceniono 117 próbek środków spożywczych krajowych pod względem cech organoleptycznych oraz 91 próbki środków spożywczych krajowych pod względem znakowania. W ww. zakresie próbek nie kwestionowano.

Zakwestionowano 1 próbkę na parametry mikrobiologiczne ze względu na:

- obecność bakterii *Campylobacter* w 1 próbce wątroby drobiowej. Powiadomiono zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Zakwestionowano 2 próbki na parametry chemiczne ze względu na:

- przekroczenie zawartości benzo(a)pirenu oraz sumy WWA w 1 próbce kielbasy wiejskiej. Zgłoszono produkt do systemu RASFF oraz powiadomiono zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową Powiatowego Lekarza Weterynarii.
- przekroczenie NDP pestycydów w 1 próbce agrestu. Zgłoszono produkt do systemu RASFF oraz wszczęto procedurę wycofywania z obrotu kwestionowany produktu. W związku z tym powiadomiono PPIS w Białobrzegach i PPIW w Puławach, którzy nadzorowali firmy do których producent pierwotny sprzedał agrest. Poinformowano także Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi Oddział w Brzezinach.

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu tymi produktami

Pod nadzorem PPIS w Brzezinach w 2023 r. były:

- 2 wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 13 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 2 hurtownie.

Skontrolowano 1 wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w której nie stwierdzono nieprawidłowości. Jest to zakład produkujący butelki do sosów i majonezów oraz 3 sklepy z wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W ww. obiektach przeprowadzono 3 kontrole. Podczas kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 3 próbki wyrobu przeznaczonego do kontaktu z żywnością tj. „formę silikonową do pieczenia”, „miseczkę melaminową dla dzieci” i „kieliszki szklane ze zdobieniem”, które nie były kwestionowane.

Zastosowano karanie mandatowe w związku z prowadzeniem działalności w zakresie obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów w kwocie 100 zł.

Działania w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach - RASFF

Informacje o żywności i paszach oraz materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów są przesyłane w ramach europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF.

W 2023 r. m. in. w niżej wymienionych przypadkach podejmowano działania w ramach przesłanych do PSSE powiadomień o niebezpiecznej żywności i przedmiotach użytku, które stwarzały bezpośrednie lub pośrednie zagrożenia i których odbiorcami byli właściciele sklepów, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów produkcyjnych jak również osoby prywatne. Były to:

- ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne:
  - obecność bakterii Salmonella Enteritidis w elementach drobiowych;
- ze względu na zanieczyszczenia chemiczne:
  - stwierdzono przekroczenia NDP pestycydu w maku niebieskim, truskawce mrożonej i słoneczniku;
  - stwierdzono przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w słoneczniku łuskanym;
  - stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych w herbacie oraz w oregano;
- inne niezgodności i niebezpieczeństwa:
  - obecność ciała obcego w sałatce z buraczków i papryki;
  - stwierdzono niedozwolony składnik do stosowania w suplementach diety;
  - brak zadeklarowanego alergenu w makaronie z kukurydzy;
  - stwierdzono wewnątrz opakowania zamiast balsamu jerozolimskiego produkt leczniczy pn. „Antinervinum”.

Wyjaśnienia z monitorowania wycofywania z obrotu kwestionowanych produktów oraz z przeprowadzonych postępowań wyjaśniających są wysyłane do ŁPWIS.

Przez PPIS w Brzezinach zgłoszone zostały do systemu RASFF dwa produkty tj.

- kiełbasa wiejska ze względu na przekroczenie zawartości benzo(a)pirenu oraz sumy benzo(a)pirenu, benz(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu i chryzenu (4 WWA).
- agrest ze względu na przekroczenie NDP dla pestycydów: karbendazimu i benomyłu (suma benomyłu i karbendazimu wyrażona jako karbendazim) oraz tiofanatu metylowego.

Interwencje

W 2023 r. zarejestrowano i rozpatrzono ogółem 7 interwencji, które dotyczyły:

- Przemieszczających się szczurów ze sklepu Biedronka w kierunku posesji osoby wnoszącej interwencję. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Obecności szkodników ani ich śladów nie stwierdzono. W sklepie, zgodnie z procedurą, zabezpieczeniem przed szkodnikami zajmuje się zewnętrzna firma, która regularnie monitoruje i przegląda karmniki deratyzacyjne zewnętrzne i wewnętrzne.
- Wprowadzania do obrotu z autosklepu wyrobów wędliniarskich i mięsa o zmienionych cechach organoleptycznych. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Mięso i wyroby wędliniarskie bez zmian cech organoleptycznych, przechowywane we właściwej temperaturze.
- Niezachowania warunków sanitarnych w sklepie, w którym odbywa się remont. Tynki syją się na półki, wszędzie jest pełno kurzu i pyłu, a prowadzone prace powodują przerwy w dostępie wody. Podczas kontroli ustalono, że prace remontowe w sklepie były prowadzone w terminie wcześniejszym. Podczas kontroli stwierdzono brak prowadzonych prac budowlanych – remontowych, brak pracowników budowlanych, rusztowań, materiałów, odpadających tynków. Dostępna była również bieżąca woda ciepła i zimna.

Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli tj. zakurzone opakowania środków spożywczych, zakurzone półki oraz ubytki płytek na podłodze zastosowano karanie mandatowe w kwocie 200 zł oraz wydano decyzję nakazującą doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego podłogę.

- Niewłaściwych warunków sanitarnych w restauracji. W toku czynności kontrolnych w pomieszczeniu kuchennym panował ogólny nieporządek i bałagan. Na stołach roboczych znajdowały się w przypadkowych miejscach środki spożywcze, w tym warzywa, jaja oraz narzędzia robocze. Pod okapem wisiał worek ze starym zepsutym pieczywem. Umywalka w pomieszczeniu kuchennym oraz komora kucharki mikrofalowej były brudne. W zmywalni w zlewozmywaku były nagromadzone brudne naczynia. W sali konsumenckiej przy regale z zastawą stołową zwisały pajęczyny.

Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli zastosowano karanie mandatowe w kwocie 200 zł,

- Przechowywania na posesji skrzynek służących do przewozu pieczywa, po których biegają szczury. W toku czynności kontrolnych nieprawidłowości nie stwierdzono. Skrzyńki na posesji wykorzystywane do celów prywatnych.
- Niewłaściwej jakości dostarczanych posiłków i do ich formy dostarczania. Posiłki dostarczane do osoby niesamodzielnej. Posiłki są przygotowywane i dostarczane z restauracji z Łodzi. Zgodnie z kompetencjami przekazano interwencję do PSSE w Łodzi nadzorującą właściciela restauracji.
- Niewłaściwej jakości wprowadzanych do obrotu wędlin tj. „wędliny oślizłe i śmierdzące”, oraz much obecnych w ladach chłodniczych z wyrobami wędliniarskim. Nie stwierdzono nieprawidłowości, wyroby wędliniarskie w terminie przydatności do spożycia, nie stwierdzono w ladach chłodniczych oraz na terenie sklepu much.

Wnioski:

1. W 2023 r. stan sanitarno-techniczny w obiektach w stosunku do roku ubiegłego nie uległ poprawie, wystawiono 12 mandatów karnych, a w 2022 r. było wystawionych 11 mandatów.
2. Na podstawie analizy wyników badań laboratoryjnych próbek środków spożywczych krajowych stwierdzono, iż procent próbek zakwestionowanych w 2023 r. kształtował się na poziomie wyższym do roku 2022 r. i wynosił 3,05% (w 2022 r. - 0,75%).
3. W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności w 2023 r. kontynuowano nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:
  - zachowania łańcucha chłodniczego w przypadku środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
  - warunków produkcji żywności,
  - produkcji pierwotnej owoców miękkich przeznaczonych do bezpośredniego spożycia,
  - monitoringu wprowadzanego do obrotu zboża spożywczego w celu wyeliminowania zboża przeznaczonego na cele techniczne,
  - prawidłowości składu, oznakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia oraz środków spożywczych wzbogacanych witaminami lub składnikami mineralnymi.

VI. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Zaopatrzenie ludności w wodę właściwej jakości ma istotne znaczenie dla sytuacji epidemiologicznej powiatu. Woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia, jeśli spełnia określone w rozporządzeniu wymagania. Bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest zagadnieniem uzależnionym od wielu czynników wpływających na jej jakość - od ujmowanej wody surowej, jej uzdatniania, magazynowania, aż po dystrybucję do kranu odbiorcy. Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Ludność powiatu zaopatrywana jest w wodę z wodociągów objętych monitoringiem jakości wody:

- 3 wodociągi o produkcji wody poniżej 100 m³/d,
- 14 wodociągów o produkcji wody 101-1000 m³/d,
- 1 wodociąg o produkcji wody 1001-10 000 m³/d,
- 5 innych podmiotów zaopatrujących w wodę (indywidualne ujęcia wody).

Liczba wodociągów w stosunku do roku ubiegłego nie uległa zmianie i wynosi w poszczególnych gminach:

- gmina Jeżów – 4 wodociągi publiczne,
- gmina Rogów – 3 wodociągi publiczne, 2 indywidualne ujęcia wody,
- gmina Dmosin – 5 wodociągów publicznych, 1 indywidualne ujęcie wody,
- gmina Brzeziny – 5 wodociągów publicznych, 1 indywidualne ujęcie wody,
- miasto Brzeziny – 1 wodociąg publiczny, 1 indywidualne ujęcie wody.

Dla 3 wodociągów podejmowano czynności w ramach nadzoru polegające na ustaleniu harmonogramów badań wody oraz wydaniu ocen jakości wody na podstawie sprawozdań z badań z kontroli wewnętrznej podmiotów indywidualnych.

Ze względu na awarię pompy głębinowej oraz instalacji hydroforowej indywidualnego ujęcia wody Powiatowego Centrum Zdrowia w Brzezinach Sp. z o. o. Szpital zasilany był w wodę pochodząca z wodociągu publicznego w Brzezinach. Jednakże próbki wody w szpitalu pobierane były zgodnie z harmonogramem poboru próbek wody na 2023 r.

W 2023 r. przeprowadzono 22 kontrole stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociągowych. Stan sanitarno-techniczny obiektów jest dobry i dostateczny.

38 studni ujmuje czwartorzędowe, trzeciorzędowe i jurajskie warstwy wodonośne charakteryzujące się dużą czystością i stabilnością składu. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń dotyczą jedynie żelaza i manganu. Parametry te nie mają znaczenia zdrowotnego i nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Mogą jednak powodować zmiany organoleptyczne wody, co w konsekwencji może być nie do zaakceptowania przez konsumentów. Woda ujmowana poddawana jest uzdatnianiu polegającym na filtracji i napowietrzaniu. W przypadku 2 wodociągów woda podawana jest do sieci bez konieczności uzdatniania.

Skład bakteriologiczny ujmowanej wody nie budzi zastrzeżeń, nie zachodzi konieczność jej chlorowania.

W 11 wodociągach, w tym 7 publicznych ujmowana jest woda tylko z jednej studni. Tylko 2 gminy na swoich wodociągach posiadają tzw. „spinki”, które na wypadek awarii jednej ze stacji uzdatniania wody pozwalają zabezpieczyć mieszkańców w wodę.

Nie ulega wątpliwości, że dla każdego mieszkańca powiatu, zakładu produkcyjnego czy gospodarstwa rolnego bardzo ważne jest poczucie stabilności i bezpieczeństwa w zakresie obejmującym dostawę wody. Wiąże się to jednak ze zdolnością do jej dostarczenia przez właścicieli wodociągów wody odbiorcom w każdym warunkach.

Studnie na ujęciach wodociągowych są właściwie oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Teren ujęć jest ogrodzony i oznakowany a ujęcie w Brzezinach jest również monitorowane.

Działania administracyjne podejmowana w 2023 r. przedstawia poniższa tabela

Lp.	Wodociąg	Przekroczony parametr	Ocena w zakresie wpływu na zdrowie / komunikat dla ludności	Wyłączenie wodociągu	Działania naprawcze podjęte przez producenta wody	Decyzja / warunkowa/ brak przydatności/ termin wykonania / czy wykonana
1.	Wodociąg publiczny w Teresinie	mangan	Wydano komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia, używanie wody bez ograniczeń.	Nie wyłączano wodociągu – 160 dni	Wymiana złożeń w odżelaziaczach.	PPIS.SHŚHK.9020.1.4.11.2023 z 12.01.2023r./ decyzja o warunkowej przydatności/ wykonana 21.06.2023 r.
2.	Wodociąg publiczny w Jeżowie	Bakterie grupy coli	Wydano komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia, używanie wody do spożycia po uprzednim przegotowaniu.	Nie wyłączano wodociągu – 13 dni	Dezynfekcja i płukanie urządzeń na ujęciu oraz płukanie sieci.	PPIS.SHŚHK.9020.1.16.11.2023 z 07.09.2023r./ decyzja o warunkowej przydatności/ wykonana 20.09.2023 r.
3.	Indywidualne ujęcie wody Zespołu Domów Studenckich Nr 6 w Rogowie	Bakterie grupy coli	Wydano komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia, używanie wody do spożycia po uprzednim przegotowaniu	Nie wyłączano wodociągu – 21 dni	Dezynfekcja i płukanie urządzeń na ujęciu oraz płukanie sieci.	PPIS.SHŚHK.9020.2.4.5.2023 z 06.10.2023r./ decyzja o warunkowej przydatności/ wykonana 24.10.2023 r.

Podstawą zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią badania jej jakości wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej jak i badania realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W ramach prowadzonej działalności nadzorczej pobrano do badania 160 próbek wody.

Dla 9 wodociągów publicznych w zakresie monitoringu przeglądowego zostały wykonane oznaczenia 108 parametrów (dla innych wodociągów 30). W badanych próbkach wody nie stwierdzono obecności metali ciężkich tj. kadmu, ołowiu, chromu i arsenu a także pestycydów.

16 próbek wody zostało zakwestionowanych w tym 15 ze względu na przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów mikrobiologicznych. Podjęte natychmiastowe działania naprawcze spowodowały, że odstępstwa w zakresie przekroczonych parametrów miały charakter krótkotrwały.

Woda odpowiadająca wymaganiom dla wody przeznaczonej do spożycia dostarczana jest 29156 mieszkańcom powiatu brzezińskiego.

Producenci wody		Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)		
		Odpowiadająca wymaganiom	Warunkowo odpowiadająca wymaganiom	Nieodpowiadająca wymaganiom
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia o produkcji (m ² /d)	<100	1,784	0	0
	101 -1000	15,369	0,815	0
	1001 - 10000	11,860	0	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę		0,143	0	0

Ocena skolonizowania instalacji wody ciepłej bakteriami legionella sp. w stacjonarnych podmiotach leczniczych oraz obiektach zamieszkania zbiorowego

Aby doszło do zakażenia bakteriami Legionella sp., bakterie muszą dostać się do dróg oddechowych. Picie skażonej bakteriami wody nie prowadzi do zakażenia. Choroba nie przenosi się pomiędzy ludźmi. Ryzyko zakażenia występuje we wszystkich miejscach, w których mogą powstawać areozole wodne.

W ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), pobrano próbki do badania pod kątem występowania bakterii Legionella sp.

W 2023 r. pobrano 5 próbek wody ciepłej w Szpitalu Powiatowego Centrum Zdrowia w Brzezinach Sp. z o. o. oraz 2 próbki w Zespole Domów Studenckich Nr 6 w Rogowie w kierunku oznaczania bakterii Legionella sp., w których nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych jej wartości.

Ze względu na przekroczenie dopuszczalnej wartości dla bakterii Legionella sp. w 1 próbce wody ciepłej pobranej w ramach kontroli wewnętrznej, w Szpitalu, wydano decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody ciepłej do wymogów zgodnych z w/w rozporządzeniem.

Właściciel obiektu wywiązał się z powyższego obowiązku.

VII. Woda do celów rekreacyjno-sportowych

Kontrola jakości wody basenowej jest ważnym elementem nadzoru sanitarnego na pływalniach. Za zapewnienie bezpieczeństwa kąpiących się osób jest odpowiedzialny podmiot prowadzący działalność w zakresie sportu i rekreacji.

Podstawę oceny jakości wody na pływalni stanowią wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016).

W 2023 r. w Krytej Pływalni w Brzezinach przeprowadzono 1 kontrolę, w toku której nie stwierdzono uchybień w zakresie bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń. Pobrano do badania 12 próbek wody basenowej z czego w 3 stwierdzono ponadnormatywną wartość badanych parametrów (ogólna liczba mikroorganizmów w 360C). Podjęte działania naprawcze spowodowały, że przekroczenie w zakresie badanych parametrów miało charakter krótkotrwały.

Ze względu na przekroczenie dopuszczalnej wartości bakterii Legionella sp. w 2 próbkach wody ciepłej pobranej z natrysków wydano decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody użytkowej do wymogów zgodnych z ww. rozporządzeniem. Właściciel obiektu wywiązał się z powyższego obowiązku.

Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, z częstotliwością zgodną z cytowanym rozporządzeniem, prowadził zarządzający pływalnią.

VIII. Stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej

W ramach działań PSSE w Brzezinach, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, sprawowany jest nadzór nad obiektami użyteczności publicznej takimi jak: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, solaria, ustępy publiczne, obiekty noclegowe, środowiskowy dom samopomocy, dzienne domy dla osób starszych, domy opieki, muzeum, piaskownice, siłownie terenowe, PKP i inne.

W 2023 r. skontrolowano 105 obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono 119 kontroli stanu sanitarno-technicznego.

W toku przeprowadzonych kontroli, w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości, w czterech obiektach wydano zalecenia, w jednym zastosowano karanie mandatowe.

W 2023 roku na terenie powiatu brzezińskiego działalność rozpoczęło 8 nowych obiektów - 1 zakład kosmetyczny, 1 fryzjerski, 1 solarium, 1 kontener sanitarny, 1 dzienny dom pobytu dla osób starszych na terenie miasta Brzeziny, 1 zakład fryzjerski, 1 obiekt noclegowy na terenie gminy Brzeziny oraz 1 gabinet masażu i centrum opiekuńczo – mieszkalne na terenie gminy Jeżów.

Dwa obiekty zakończyły działalność (zakłady kosmetyczne w Brzezinach).

Wybrane grupy obiektów:

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, solaria

Zakłady te (72 obiekty) stanowią najliczniejszą kategorię spośród nadzorowanych obiektów. Przeprowadzono w nich 72 kontrole.

W toku przeprowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na prawidłowy dobór środków dezynfekcyjnych, o szerokim spektrum działania biobójczego i aktualnym terminem przydatności do użytkowania oraz na kosmetyki używane w czasie świadczenia usług kosmetycznych czy fryzjerskich.

Kontroli poddany był również sposób postępowania z narzędziami wielokrotnego użycia w gabinetach kosmetycznych i fryzjerskich, ich dezynfekcja, a także sterylizacja w przypadku narzędzi, podczas używania których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek. Skuteczność sterylizacji w zakładach posiadających własne autoklawy sprawdzana jest za pomocą wskaźników fizycznych, chemicznych i biologicznych (sporał A). W zakładach kosmetycznych i fryzjerskich opracowane i wdrożone są procedury profilaktyki przeciwepidemicznej takie jak: procedura higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, procedura dezynfekcji i mycia oraz sterylizacji sprzętu wielokrotnego użycia, czy procedura postępowania z odpadami powstałymi w czasie zabiegów kosmetycznych.

W 2023 r. w jednym z wyżej omawianych obiektów (zakładzie fryzjerskim), stwierdzono uchybienia w zakresie ważności terminu do użycia środków do dezynfekcji sprzętu fryzjerskiego. Właścicielkę zakładu ukarano mandatem. W pozostałych obiektach reżim sanitarny był zachowany.

Natomiast w zakładach świadczących usługi w zakresie solarium zwracano uwagę na ochronę zdrowia przed szkodliwym wpływem korzystania z solarium, poprzez egzekwowanie zakazu udostępniania usług solaryjnych osobom nieletnim, w świetle ustawy z dnia 15 września 2017 roku o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 r. poz. 2111) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczenia

informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz. U. z 2018 r. poz. 275). Sprawdzane również były preparaty do dezynfekcji łóżek solaryjnych. W toku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustępy publiczne

Przeprowadzono 3 kontrole w trzech znajdujących się na terenie powiatu brzezińskiego ustępach publicznych: automatycznej toalety w parku miejskim w Brzezinach, kontenera sanitarnego na terenie targowiska zastępczego w Brzezinach oraz toalet znajdujących się na terenie Miejsca Obsługi Podróżnych w miejscowości Nowostawy Dolne na trasie autostrady A2 odcinek Stryków -Konotopa.

W toku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Hotele

Na terenie powiatu brzezińskiego znajdują się dwa hotele, które dysponują łącznie 114 miejscami noclegowymi. Są to obiekty całoroczne o średnim i wysokim standardzie wyposażenia. Jeden zlokalizowany jest na terenie gminy Brzeziny, drugi na terenie gminy Dmosin. W 2023 roku przeprowadzono kontrolę jednego obiektu, w toku której oceniano stan sanitarno- techniczny oraz czystość bieżącą pomieszczeń hotelowych, w tym pokoi i pomieszczeń sanitarno- higienicznych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Inne obiekty noclegowe

W tej grupie, która liczy 14 obiektów znajduje się 6 gospodarstw agroturystycznych, 2 pokoje gościnne oraz 6 innych obiektów wypoczynkowych świadczących usługi w zakresie noclegów. Są to, z wyjątkiem jednego, obiekty całoroczne o zróżnicowanym standardzie. W 2023 roku skontrolowano 9 obiektów, w których wykonano 11 kontroli.

W toku przeprowadzonych kontroli w jednym z obiektów na terenie gminy Brzeziny stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno- techniczny sufitu w pomieszczeniu sanitarnym przy jednym z pokoi dla gości. Wydano zalecenie nakazujące usunięcie uchybień, które zostało wykonane. Natomiast w jednym z obiektów, również zlokalizowanym na terenie gminy Brzeziny zakończyło się wszczęte w 2022 roku postępowanie administracyjne, które dotyczyło doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń. Na wniosek właściciela obiektu w 2023 roku wydano 2 decyzje przedłużające wykonanie obowiązków zawartych w decyzji. Decyzja została wykonana.

Domy Pomocy

W 2023 roku skontrolowano trzy domy pomocy, które funkcjonują na terenie działania PPIS w Brzezinach – są to dwa domy pomocy społecznej oraz jeden prywatny dom opieki. W obiektach tych sprawowana jest opieka nad osobami niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi lub w podeszłym wieku oraz nad przewlekle chorymi psychicznie kobietami. Obiekty te dysponują 213 miejscami dla podopiecznych.

W toku przeprowadzonych kontroli sprawdzano stan sanitarno- techniczny oraz bieżący stan sanitarno- porządkowy pomieszczeń. Przedmiotem kontroli była również gospodarka odpadami medycznymi powstającymi na terenie placówek.

W jednej z placówek, w toku kontroli stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian w pokojach podopiecznych oraz w pomieszczeniach sanitarnych. Polecono doprowadzić ściany do właściwego stanu technicznego. Zalecenie zostało wykonane.

Dzienne Domy dla osób starszych

Na terenie powiatu brzezińskiego funkcjonują dwa takie domy: Dzienny Dom Senior Plus w Brzezinach oraz Dzienny Dom Pobytu im. św. Ojca Pio w Brzezinach. Obiekty przeznaczone są na pobyt dzienny dla 30 seniorów łącznie (po 15 osób na dom). Funkcjonują od poniedziałku do piątku w godz. od 8:00 do 16:00. Podstawowy zakres działania domu pobytu dla osób starszych to: usługi opiekuńcze, zajęcia ruchowe, terapia zajęciowa, udzielanie porad i wsparcia, promowanie działań samopomocowych i wolontariatu, zapewnienie jednego ciepłego posiłku dziennie.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, stan sanitarno-techniczny w tych obiektach jest właściwy.

Na terenie Brzezin działa również Środowiskowy Dom Samopomocy typu ABC, który czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 16:00. Prowadzone są tu zajęcia dla osób przewlekle psychicznie chorych, dla osób z niesprawnością intelektualną oraz dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Aktualnie do placówki uczęszcza 29 osób.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, stan sanitarno-porządkowy w obiekcie jest właściwy.

W 2023 roku zostało oddane do użytku Centrum Opiekuńczo- Mieszkalne w Dąbrowie, którego celem jest zapewnienie pomocy dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Obiekt przeznaczony jest dla 10 osób zamieszkałych całodobowo oraz dla 10 osób przebywających w placówce w systemie dziennym, w godzinach od 8:00 do 16:00. Wyposażenie pokoi oraz sanitariatów dostosowane jest dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto placówka zatrudnia fizjoterapeutę, masażystę (zabiegi indywidualne, w pokojach mieszkańców) oraz lekarza internistę i lekarza psychiatrę.

Stan sanitarno-techniczny obiektu w toku przeprowadzonej kontroli nie budził zastrzeżeń.

Dworce PKP

Na terenie powiatu brzezińskiego funkcjonuje tylko 1 dworzec PKP - w Rogowie. Oddano go do użytku w 2022 roku. W 2023 roku w obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę. Budynek dworca składa się z dwóch części. W pierwszej mieści się przestrzeń obsługi podróżnych, czyli hol pełniący jednocześnie funkcję poczekalni, którą wyposażono w ławki, gabloty, elektroniczne tablice przyjazdów i odjazdów pociągów, system informacji głosowej oraz zegar. W sąsiedztwie klimatyzowanej poczekalni znajduje się toaleta, przystosowana również dla potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażona w sedes, umywalkę oraz przewijak dla niemowląt. Przy umywalce zamontowany jest podajnik wypełniony płynem do mycia rąk oraz podajnik na ręczniki papierowe. Osobne pomieszczenie znajdujące się w pobliżu toalety to pomieszczenie porządkowe.

Pod zadaszeniem zlokalizowano stojaki rowerowe wraz ze stacją naprawy jednośladów. Dominantą architektoniczną w bryle nowego dworca jest 8-metrowa wieża zegarowa. Elewację pokryto kolorowymi panelami, które swoim wyglądem przypominają drewniane deski.

Nowy dworzec w Rogowie jest pozbawiony barier architektonicznych oraz został wyposażony w wiele udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami. Wśród nich są m.in. ścieżki prowadzące dla osób niewidzących i niedowidzących w budynku i jego otoczeniu, oznaczenia w alfabecie Braille'a, kontrastowe zestawienie kolorystyki wnętrza dworca, a także tablice dotykowe z planem obiektu. W drugiej części dworca znajdują się niewykorzystane jeszcze pomieszczenia pod wynajem.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Skontrolowano również peron oraz przejście podziemne dla pieszych. W toku kontroli nie stwierdzono uchybień.

Transport osobowy

Na terenie powiatu brzezińskiego usługi w zakresie transportu publicznego świadczy dwóch przewoźników. Obsługują ruch pasażerski na liniach lokalnych, na terenie kraju i zagranicą. Skontrolowano 7 samochodów transportu publicznego.

Stan sanitarno- techniczny i porządkowy pojazdów był właściwy.

Muzeum

W Muzeum Regionalnym w Brzezinach organizowane są ekspozycje stałe oraz okresowe. W budynku głównym na parterze znajdują się dwie sale wystaw stałych, jedna sala ekspozycji czasowych oraz toaleta dla zwiedzających. W oficynie znajduje się jedno pomieszczenie ekspozycyjne, dwie toalety oraz kawiarenka muzealna.

Przeprowadzono 1 kontrolę która nie wykazała nieprawidłowości.

Obiekty rekreacyjno- wypoczynkowe

W tej grupie obiektów znajdują się m. in. siłownie terenowe zlokalizowane na terenach wszystkich gmin w powiecie oraz w mieście. W roku 2023 skontrolowano 2 obiekty- są to siłownie zewnętrzne zlokalizowane w Brzezinach oraz w Rogowie. W toku kontroli na siłowni znajdującej się na terenie miasta Brzeziny, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego oraz sanitarno- technicznego (ubytek w ogrodzeniu oraz łuszcząca się na ławkach farba). Polecono uzupełnić braki w ogrodzeniu oraz pomalować ławki. Zalecenie zostało wykonane.

Utrzymaniem czystości i porządku w gminach

W ramach akcji przeprowadzono 7 kontroli sprawdzających bieżący stan sanitarno- porządkowy na terenie gmin oraz 1 kontrolę klatek schodowych w bloku mieszkalnym należącym do Brzezińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. W toku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że na trasie Kobylin- Stefanów, na odcinku drogi zarządzanej przez Gminę Rogów zalegają odpady typu: opony samochodowe, materiały opakowaniowe, butelki plastikowe, worki foliowe i inne. Wydano zalecenie doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno- porządkowego zanieczyszczonych odpadami komunalnymi miejsc. Zalecenie zostało wykonane. Czystość bieżąca na pozostałych terenach gmin oraz na klatkach schodowych w jednym z bloków w mieście była zachowana.

Ponadto przeprowadzono kontrolę 5 piaskownic należących do Brzezińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Brzezinach. W toku kontroli sprawdzono, na podstawie odpowiednich dokumentów, wymianę piasku w każdej z kontrolowanych piaskownic. Skontrolowano również bieżący stan sanitarno- porządkowy piaskownic.

Interwencje ludności

W 2023 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Brzezinach wpłynęło 6 interwencji ludności.

Pierwsza dotyczyła nieszczelnego szamba na terenie nieruchomości w Starych Koluszkach. Przeprowadzono kontrolę, w toku której ustalono, że pod adresem wskazanym przez osobę interweniującą prowadzona jest działalność gospodarcza w zakresie świadczenia noclegów. Ponadto, w rozmowie z właścicielem ustalono, że postępowanie w sprawie nieszczelności szamba prowadził Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Brzezinach. Z uwagi na zagrożenie zanieczyszczenia wody pochodzącej z prywatnej studni, zlokalizowanej na terenie nieruchomości, wynikające z nieszczelności zbiornika na nieczystości ciekłe, polecono przeprowadzić badania wody ze studni. Badania zostały przeprowadzone, a przedłożone wyniki nie wykazały nieprawidłowości w ocenie jakości wody do spożycia przez ludzi.

Druga interwencja dotyczyła niewłaściwego stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń w jednym z obiektów noclegowych na terenie gminy Brzeziny. Przeprowadzona w pomieszczeniach hotelowych takich jak pokoje dla gości czy sanitariaty. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Trzecia interwencja dotyczyła złego stanu sanitarno- porządkowego w jednym z obiektów usługowych na terenie Brzezin. Przeprowadzona kontrola wykazała uchybienia w zakresie stanu sanitarnego, co skutkowało ukaraniem mandatem właścicielki obiektu. Ponowna kontrola w tym obiekcie nie wykazała nieprawidłowości.

Czwarta interwencja dotyczyła zastoiska wodnego powstałego na skutek spływu wody z rowów przydrożnych i spływu wód z pól we wsi Paprotnia. Sprawę przekazano według właściwości Wójtowi Gminy Brzeziny.

Piąta sprawa dotyczyła bytowania gryzoni na terenie prywatnej nieruchomości mieszkańca Brzezin. Sprawę przekazano według kompetencji do Burmistrza Miasta Brzeziny.

Szósta, w formie informacji telefonicznej interwencja dotyczyła skargi mieszkanki Brzezin na uciążliwych sąsiadów w bloku przy ul. Hetmana w Brzezinach. Sprawę przekazano do Brzezińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, która w odpowiedzi przekazała informacje o podjętych w sprawie działaniach.

Podsumowanie

Stan sanitarno-techniczny w obiektach użyteczności publicznej funkcjonujących na terenie powiatu brzezińskiego w 2023 roku można określić jako dobry. Zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych w toku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości wydane w nielicznych obiektach, zostały na bieżąco usunięte.

Stały nadzór PSSE w Brzezinach nad obiektami ma istotny wpływ na poprawę jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego usług świadczonych dla ludności.

IX. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

W 2023 r. w powiecie brzezińskim objęto nadzorem 246 podmiotów gospodarczych zatrudniających ogółem 2988 pracowników, z których zdecydowaną większość stanowiły zakłady zatrudniające do 50 osób.

Kontrolą objęto 78 podmiotów gospodarczych, w których przeprowadzono łącznie 91 kontroli. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował, podobnie jak w latach ubiegłych: przegląd i ocenę warunków pracy oraz zaplecza sanitarno-technicznego, produkcję, stosowanie oraz wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwe czynniki biologiczne, produkty biobójcze, prekursory, a także ewidencjonowano substancje i procesy rakotwórcze występujące w środowisku pracy.

Najwięcej kontroli w powiecie przeprowadzono w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.

Ocena higienicznych warunków pracy została dokonana w oparciu o wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli, prowadzono postępowania administracyjne, w wyniku których wydano 11 decyzji administracyjnych i 9 decyzji płatniczych.

Nieprawidłowości dot. pomieszczeń higienicznosanitarnych, które stwierdzono w 2 zakładach:

- zakład piekarniczy, PKD 10: stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny sufitów w pomieszczeniu wypieku pieczywa i w pomieszczeniu produkcji bułki tartej oraz niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian w magazynie środków spożywczych (łuszcząca się i odpadająca farba oraz ubytki w powłoce malarskiej),
- basen, PKD 93: stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny sufitów i ścian w pomieszczeniu jadalni, szatni damskiej i w korytarzu (ubytki tynku, łuszcząca się i odpadająca farba),

Nieprawidłowości dot. pomieszczeń pracy:

- zakład produkcji agregatów prądotwórczych, PKD 28: stwierdzono brak wentylacji odciągowej z wymuszonym nawiewem powietrza w pomieszczeniu lakierni natryskowej.

W 2023 roku w jednym zakładzie stwierdzono przekroczenie normy higienicznej. Ustalono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu na stanowiskach pracy pomocników stolarzy podczas obsługi obrabiarek do drewna w hali produkcyjnej. Aktualnie dotyczy to 5 pracowników. Poziom ekspozycji na hałas przekroczył dopuszczalną normę i odpowiadającą mu ekspozycję dzienną. Wydano w 2023 r. decyzję nakazującą obniżyć poziom ekspozycji na hałas do wartości NDN na zakwestionowanych stanowiskach pracy. Pracodawca podjął działania naprawcze polegające między innymi na serwisie narzędzi do obróbki drewna. Decyzja jest w trakcie realizacji. Termin wykonania obowiązku ustalono do 31 maja 2024 r.

W 2023 roku na terenie powiatu brzezińskiego odnotowano 13 zakładów (w 2022 r. było 12 a w 2021 r. - 9 zakładów), w których występują czynniki rakotwórcze. Wzrost liczby zakładów związany jest z nowelizacją rozporządzenia o czynnikach rakotwórczych, gdzie wszystkie pyły drewna (wcześniej były tylko pyły drewna twardego) zostały zaklasyfikowane do procesów rakotwórczych. W 2023 r. kontrole przeprowadzono w 5 zakładach pracy. Ogółem w 2023 r. w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi pracowało 57 osób. Podczas kontroli spotkano się z następującymi czynnikami rakotwórczymi: pyły drewna, formaldehyd, polimer MDI, spaliny emitowane z silników diesla, cytostatyki, promieniowanie jonizujące oraz prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną. W roku 2023 w żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, wobec czego nie wydano żadnej decyzji dotyczącej czynników rakotwórczych lub mutagennych.

W ewidencji podmiotów gospodarczych na 2023 r. znajdowały się 34 obiekty, w których występują biologiczne czynniki szkodliwe dla zdrowia zaliczone do 2 i 3** grupy. Przeprowadzono 12 kontroli i skontrolowano warunki pracy 400 pracowników. Nie stwierdzono uchybień w kontrolowanych obiektach oraz nie wydano decyzji. Na terenie powiatu brzezińskiego nie odnotowano instytucji prowadzących prace z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi.

Kontynuując nadzór wynikający z ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, PPIS w Brzezinach otrzymał w 2023 r. 5 powiadomień o planowanym odbiorze odpadów cementowo-azbestowych pochodzących z wymiany pokryć dachowych prywatnych odmów mieszkalnych. Zgłoszenia dokonały firmy spoza terenu powiatu brzezińskiego. Przeprowadzono 1 kontrolę podczas demontażu pokryć dachowych zawierających azbest. Stwierdzano prawidłowe wykonanie prac utylizacyjnych azbestu zgodnie z przepisami. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad chemikaliami

W roku 2023 na terenie powiatu brzezińskiego funkcjonowało 105 podmiotów gospodarczych stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (dalsi użytkownicy), 47 podmiotów gospodarczych wprowadzających do obrotu substancje i ich mieszaniny (dystrybutorzy) oraz 1 formulator. W ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych. Kontrolowano w nich karty charakterystyki i oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych wprowadzanych do obrotu. Wydano 1 decyzję administracyjną.

Ponadto prowadzony był nadzór nad wykorzystaniem w działalności gospodarczej prekursorów narkotyków kat. 2 i 3 (np. aceton i kwas siarkowy), czyli substancji, które mogą być używane do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych. Pod nadzorem znajduje się 5 zakładów stosujących prekursor narkotyków kategorii 2 i 3 są to: galwanizernia stosująca kwas solny, kryta pływalnia stosująca kwas siarkowy oraz trzy zakłady stosujące aceton. Skontrolowano 2 podmioty. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W 2023 r. została przeprowadzona przez Państwową Inspekcję Sanitarną ogólnopolska akcja kontroli rynku w zakresie produktów biobójczych stosowanych do odstraszenia i zwalczania komarów i kleszczy (insektycydy i repelenty). Akcja miała zwiększyć bezpieczeństwo konsumentów w odpowiedzi na związany z sezonem letnim wzrost zainteresowania społeczeństwa produktami zabezpieczającymi przed ugryzieniami komarów i kleszczy. Działania skierowane były zarówno do udostępniających na rynku produkty biobójcze (dystrybutorzy), jak i do wprowadzających je do obrotu (producenci czy importerzy). Nie ograniczały się tylko do podmiotów prowadzących działalność stacjonarną, ale obejmowały także rynek e-commerce (platformy sprzedaży on-line i sklepy internetowe). W ramach prowadzonych działań skontrolowanych zostało 22 produkty biobójcze dostępne w sprzedaży stacjonarnej w 3 podmiotach. Nie stwierdzono w obrocie produktów bez pozwolenia na sprzedaż i bez niewłaściwego oznakowania. Również nie stwierdzono substancji czynnych zakazanych ze względu na udokumentowane szkodliwe działanie lub obecne w nich substancje nie mające udowodnionego działania co może stwarzać ryzyko dla zdrowia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wycofał z obrotu produkt biobójczy w ilości 12 szt. z uwagi na brak pozwolenia na obrót tym produktem biobójczym. Wydano decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności. Na wszystkie produkty biobójcze, które są udostępniane na rynku i stosowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, musi zostać wydane pozwolenie na obrót.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzezinach, nie otrzymywał informacji o ewentualnych nowych obiektach sprzedaży „nowych narkotyków”. W ciągu całego roku prowadzony był dwutygodniowy monitoring podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. Dlatego kontynuowano współpracę z Powiatowym Centrum Zdrowia w Brzezinach w zakresie przekazywania Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Brzezinach informacji o zatruciach spowodowanych środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W kontrolowanych zakładach pracy prowadzone były działania edukacyjne dotyczące środków zastępczych. Podczas przeprowadzonych kontroli w zakładach pracy informowano pracodawców o zagrożeniach zdrowia spowodowanych środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi w miejscu pracy. Zalecano rozszerzenie tematyki szkoleń o zagadnienia dotyczące środków zastępczych lub nowych narkotyków. Pozostawiano w 66 zakładach pracy opracowany materiał szkoleniowy. Potencjalnymi odbiorcami informacji są wszyscy zatrudnieni w kontrolowanych zakładach w liczbie 1032 osoby.

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole (w sklepach) w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych ukierunkowanych na produkty zawierające w swoim składzie substancję HHC-P i THC-P. HHC-P (hexahydrocannabinol) to syntetyczny kannabinoid pochodzący z popularnego HHC. Nie występuje naturalnie w konopiach indyjskich i jest produkowany w laboratorium. Jego struktura chemiczna jest podobna do HHC, ale ma o dwa węgle dłuższy łańcuch alkilowy. Czysty HHC-P ma postać lepkiego oleju. Zwykle ma kolor jasnożółty lub ciemniejszy bursztynowy. Dzieli siedmiowęglowy ogon z kannabinoidem THC-P (tetrahydrokannabinolem), więc uważa się, że właściwości tych dwóch związków mogą być

podobne. W każdym razie, kannabinoidy THC-P i HHC-P mają bardzo silne działanie, a HHC-P często jest nawet określany jako najsilniejszy kannabinoid.

Na terenie powiatu nie znaleziono produktów zawierających w swoim składzie wyżej wymienionej substancji.

Produkty kosmetyczne

W 2023 roku przeprowadzono 13 kontroli kosmetyków oraz pobrano 3 próbki do badań pod kątem mikrobiologii i substancji chemicznych zgodnie z harmonogramem do laboratoryjnych badań mikrobiologicznych oraz na znakowanie - nieprawidłowości w ich oznakowaniu nie stwierdzono. W 2023 r. wydane zostały 2 decyzje na wycofanie z rynku produktów kosmetycznych, które zawierały w swoim składzie substancję zakazaną, t. j. Butylphenyl Methylpropional (aldehyd 2-(4-tertbutylobenzyl) propionowy; liliał, CAS: 80-54-6) oraz które nie miały właściwego oznakowania, zgodnego z przepisami prawa. Wydane decyzje miały rygor natychmiastowej wykonalności.

Wnioski

Dokonując oceny stanu sanitarnego warunków pracy w powiecie należy stwierdzić, że:

1) w przypadku czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy nastąpił nieznaczny wzrost przekroczeń Najwyższego Dopuszczalnego Natężenia (NDN) dla hałasu w zakładach produkcji drzewnej.

Prowadzone działania administracyjne spowodowały, że pracodawcy zapewnili pracownikom nowe lub zmodernizowane pomieszczenia produkcyjne i higienicznosanitarne oraz dokonali przeglądu i modernizacji parku maszynowego. Podejmowane przez pracodawców działania techniczne, organizacyjno-administracyjne, stosowanie środków ochrony indywidualnej, profilaktyka medyczna w znacznym stopniu zapobiegają ujemnym skutkom działania szkodliwych czynników występujących w środowisku pracy.

2) w przypadku chorób zawodowych w 2023 roku wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. Choroby w trakcie postępowania administracyjnego.

3) Przeprowadzona akcja kontroli rynku w zakresie produktów biobójczych czy kosmetycznych stosowanych jest jednym z wielu działań prowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej mających na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed szkodliwym wpływem produktów obecnych na rynku bez spełnienia określonych wymagań. Eliminacja takich niezgodnych produktów o niepotwierdzonej skuteczności, które mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, należy do priorytetowych działań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

X. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W związku z działaniami wykonywanym w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023 roku zarejestrowano 43 sprawy, które zajmowane były na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie administracyjne. Liczba ta w dużej mierze zależy od liczby przedsięwzięć planowanych i realizowanych w powiecie w danym roku.

W ramach działań wydano:

- 32 opinie sanitarne, w tym:
  - 4 w sprawie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
  - 3 dotyczące uzgodnienia dokumentacji projektowej, koncepcji,
  - 3 dotyczące dopuszczenia obiektu pod prowadzenie działalności gospodarczej,
  - 22 w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
- zajęto 8 stanowisk w tym:
  - 5 stanowisk w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym,
  - 3 stanowiska uzgadniające zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- 7 decyzji płatniczych,
- 3 pisma w różnych sprawach.

Ocena złożonych wniosków skupiła się w szczególności na ocenie ryzyka narażenia ludności na czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne, uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia w miejscu jego zamieszkania i przebywania, a także na minimalizację tego ryzyka.

Dokonując analizy z zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego widoczny jest wzrost konsultacji/porad z zakresu planowanych inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Powyższe może wskazywać na wzrost świadomości i uwrażliwienia inwestorów oraz projektantów na aspekty bezpieczeństwa sanitarnego na etapie planowania i projektowania rozwiązań lokalowo-przestrzennych w obiektach.

Kontynuowano współpracę ze Starostwem Powiatowym, Urzędem Miasta Brzeziny i Urzędami Gmin w celu prawidłowego załatwiania spraw i obiegu dokumentów.

Prowadzono również konsultacje z petentami wyjaśniając zasady postępowania przy uruchamianiu obiektów, począwszy od planowania, poprzez projekt do odbioru oraz udzielano informacji odnośnie wymagań higienicznych i zdrowotnych dla poszczególnych obiektów.

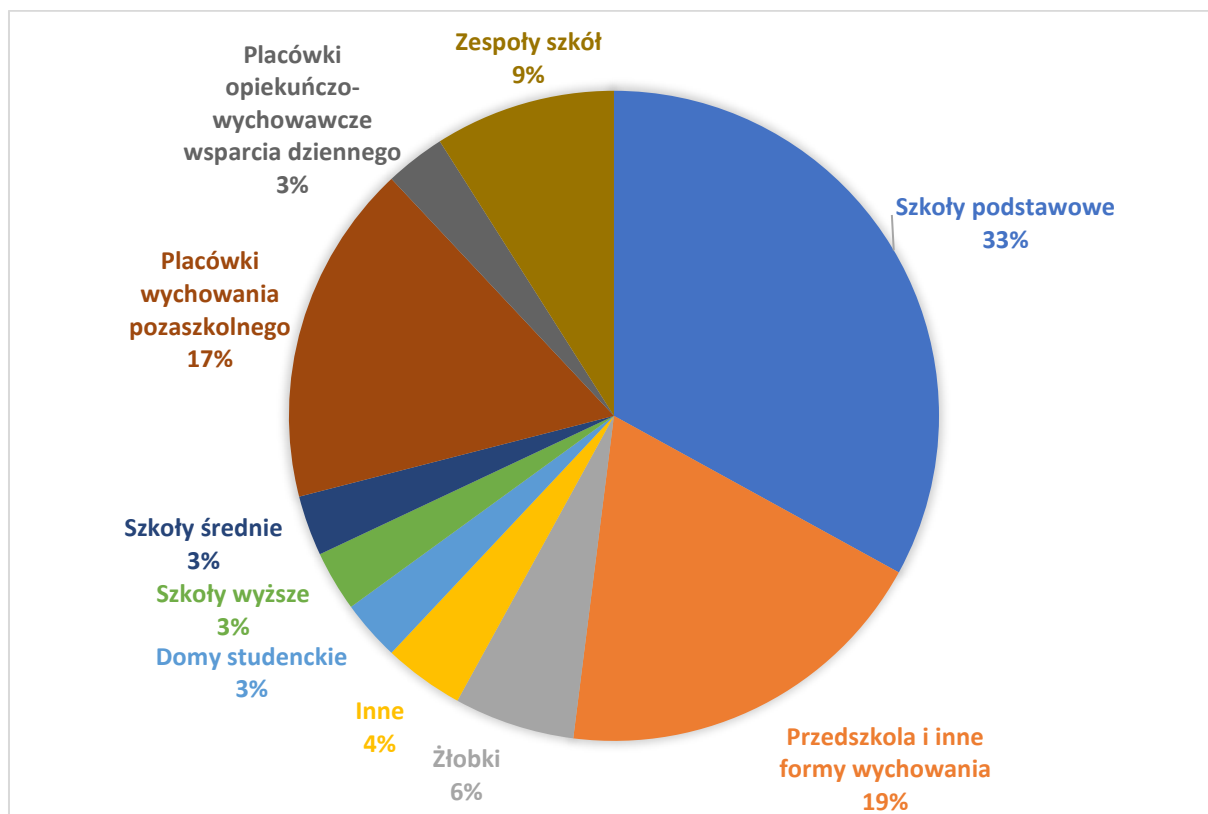
Powyższe działania, miały na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach użyteczności publicznej, w zakładach produkcyjnych a także zabezpieczyć, aby obiekty mogące znacząco oddziaływać na środowisko nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla zdrowia i życia ludzi.

XI. Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

Informacje ogólne

W 2023 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzezinach było 35 placówek nauczania i wychowania dzieci i młodzieży, w tym 2 żłobki, 8 przedszkoli, 10 szkół podstawowych, 3 zespoły szkół, 1 szkoła wyższa, 1 dom studenta, 4 placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, 3 placówki wychowania pozaszkolnego w tym nowo powstała pracownia artystyczna „Vena”, w której prowadzone są zajęcia warsztatowe z projektowania ubioru, malarstwa, rysunku i innych form plastycznych, Centrum Edukacji Przyrodniczo- Leśnej- Muzeum Lasu i Drewna. Muzeum Lasu i Drewna jest integralną częścią bazy naukowo-dydaktycznej Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie oraz gminna sala gimnastyczna, w których przeprowadzono 88 kontroli sanitarnych. W nowym roku szkolnym nie otworzyła się Szkoła Podstawowa- Filia w Wągrach.

Ponadto skontrolowano 3 turnusy wypoczynku zimowego oraz 3 turnusy wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania i 1 turnus w formie wyjazdowej. Nie stosowano karania mandatowego.

Stan techniczny oraz sanitarny budynków

W porównaniu z rokiem 2022 można zauważyć znaczną poprawę, zarówno w przypadku stanu sanitarnego, jak i technicznego. Placówki podejmują w miarę możliwości prace modernizacyjne i naprawcze. Przeprowadzone remonty szkół podstawowych znacznie poprawiły stan techniczny tych placówek.

W Szkole Podstawowej Nr 2 w Brzezinach poprowadzono odwodnienie przy ścianie szczytowej szkoły, powstał dodatkowy parking wyłożony kostką brukową. Przeprowadzono remont gabinetu psychologa, zmieniono umiejscowienie drzwi wejściowych ze stołówki na korytarz główny. Wykonano obowiązki wskazane w decyzji z dnia 15 grudnia 2021 r. tj. wyremontowano pomieszczenie sanitarno-higieniczne dla osób niepełnosprawnych oraz w przyległym do niego pomieszczeniu sanitarno-higienicznym, zlokalizowanych przy boisku sportowym „Orlik”. W pomieszczeniach usunięto zawilgocenia, pomalowano ściany, uzupełniono ubytki w glazurze ściennej oraz pomalowano pozostałe pomieszczenia znajdujące się w budynku kompleksu sportowego „Orlik”.

W Szkole Podstawowej Nr 3 w Brzezinach zakończyło się wszczęte w 2017 roku postępowanie administracyjne, które dotyczyło doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego magazynku na sprzęt sportowy oraz zaplecza sanitarnego w sąsiedztwie sali gimnastycznej tj. dwóch pomieszczeń sanitarnych zlokalizowanych w szatni męskiej i damskiej oraz toalety dla nauczyciela wychowania fizycznego, doprowadzenia do pełnej sprawności technicznej natrysków i odnowienia zniszczonej posadzki w pomieszczeniu natryskowni. Na wniosek właściciela obiektu wydano 4 decyzje przedłużające wykonanie obowiązków zawartych w decyzji. W związku z wykonanymi pracami remontowymi obowiązki zawarte w decyzji zostały w całości wykonane.

W Szkole Podstawowej w Gałkówku Kolonii rozbudowano bazę sportową. Powstało nowe boisko wielofunkcyjne do gry w siatkówkę, koszykówkę, piłkę nożną oraz tenisa. W Szkole Podstawowej w Kołacinie powstał parking, wyłożono kostką brukową wjazd do szkoły oraz wejście główne do budynku.

W Szkole Podstawowej w Dmosinie przeprowadzono remont klasy, którą przeznaczono na pracownię „Laboratoria przyszłości”. Sala została pomalowana, wymieniono w niej meble oraz zamontowano sprzęt. Ponadto na dachu szkoły zamontowano instalację fotowoltaiczną.

W Szkole Podstawowej w Rogowie przeprowadzono remont placu zabaw.

Warunki do utrzymania higieny

W roku sprawozdawczym skontrolowano 35 obiektów pod względem warunków do utrzymania higieny osobistej, we wszystkich placówkach w łazienkach dostępne było mydło w płynie, ręczniki jednorazowe lub suszarki, papier toaletowy w kabinach oraz bieżąca ciepła i zimna woda.

W stosunku do poprzedniego roku zmniejszyła się liczba placówek, w których stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych. W 7 szkołach występuje problem ponadnormatywnej liczby uczniów przypadających na jedno urządzenie

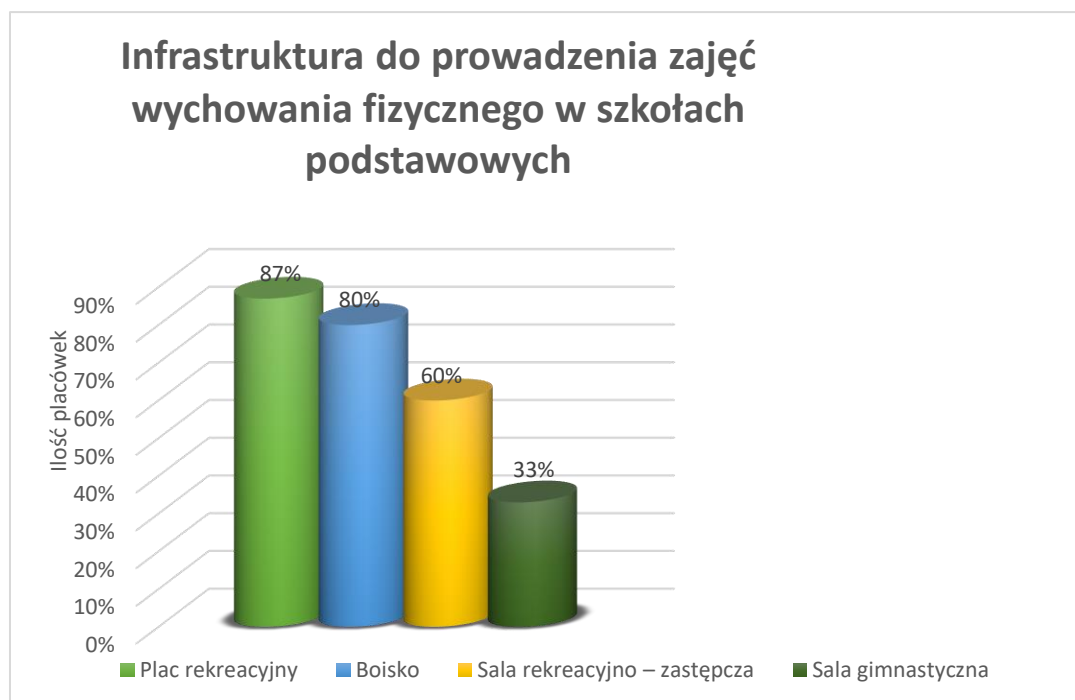
sanitarne.

W obiektach tych jest za mało ustępów lub umywalk w stosunku do liczby uczniów.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć w-f w szkołach

W 20% szkół zajęcia odbywają się na korytarzach lub w innych miejscach nieprzystosowanych do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 7 placówkach znajdują się tzw. szkolne zespoły sportowe, które wyposażone są m. in. w natryskownie.

Place zabaw i rekreacyjne oraz tereny sportowe

Place zabaw, rekreacyjne lub tereny sportowe znajdują się w 22 placówkach. Przeprowadzone kontrole wykazały, że miejsca te są właściwie zabezpieczone przed zanieczyszczeniami – teren jest ogrodzony, obowiązuje zakaz wprowadzania zwierząt, po zakończeniu zabaw/zajęć sportowych piaskownice są przykrywane, piasek wymieniany jest przed sezonem. Natomiast jedna placówka przedszkolna nie posiada placu zabaw ani placu rekreacyjnego.

Ergonomia w szkole

W roku sprawozdawczym oceniono dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów w 21 oddziałach, w 16 placówkach. W grupie uczniów objętych badaniem zdecydowana większość korzysta z mebli dostosowanych do swojego wzrostu. Krzesła i ławki były ze sobą prawidłowo zestawione. Uczniowie znali numery rozmiarów mebli szkolnych, z których powinni korzystać. Tylko w jednym oddziale, w jednej placówce stwierdzono, że uczniowie

siedzą przy meblach niedostosowanych do swojego wzrostu. Wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte.

Nieprawidłowe dostosowanie ławki szkolnej i krzesła wpływa negatywnie na kształtowanie prawidłowej postawy ciała, co może negatywnie wpływać na sprawność i funkcjonowanie w dorosłym już życiu. Obecnie ma to szczególnie znaczenie, gdyż według badań ok. 90% dzieci ma wady postawy. Tworzenie klaso-pracowni przystosowanych do nauczania konkretnego przedmiotu uniemożliwia często dostosowanie mebli do indywidualnych potrzeb każdego ucznia. Ponadto problemem jest również niewystarczająca ilość ławek i krzesel w różnych rozmiarach. Często brakuje rozmiarów mebli w ilościach dobranych do grup wzrostowych uczących się w tej sali dzieci. Należy jednak zauważyć, że sytuacja ulega stopniowej poprawie. Widać też coraz większą świadomość wychowawców, nauczycieli i dyrektorów szkół, którzy dostrzegają potrzebę prawidłowego doboru mebli szkolnych.

Opieka medyczna w szkołach

11 placówek posiada własne gabinety do profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Obecnie posiada je 73% szkół. W pozostałych placówkach profilaktyka zdrowotna i pomoc przedlekarska prowadzona jest poza terenem placówek.

Rozkład zajęć szkolnych

Na właściwy rozwój ucznia wpływa m. in. organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach. Zwłaszcza planowanie nauki i odpoczynku. W 2023 roku oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w 156 oddziałach 13 szkół. W 10 placówkach, w 36 oddziałach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły głównie:

- rozpoczynania zajęć o różnych godzinach,
- przekroczenia dopuszczalnej liczby godzin w poszczególnych dniach na przestrzeni tygodnia.

Czynnikami wpływającymi na rozkład zajęć są m.in. ilość sal lekcyjnych, którymi dysponuje szkoła, infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, odbywanie się zajęć wychowania fizycznego poza terenem szkoły np.: na miejskiej pływalni. Ponadto negatywny wpływ na plan zajęć lekcyjnych ma dostosowanie tygodniowych rozkładów zajęć do możliwości pracy nauczycieli, którzy niejednokrotnie zatrudnieni są w kilku szkołach.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2023 podobnie jak w latach poprzednich dominowały formy wypoczynku w miejscu zamieszkania w placówkach, które są pod stałym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Łącznie zorganizowano 7 turnusów wypoczynkowych (3 w trakcie ferii zimowych oraz 4 w trakcie ferii letnich, w tym 1 w formie wyjazdowej). Skontrolowano każdego organizatora wypoczynku i każdy obiekt. Wykonano 7 kontroli. Wszystkie formy wypoczynku zgłoszone były do Kuratorium Oświaty

W żadnej z placówek nie stwierdzono zaniedbań w zakresie porządku i czystości, a także zachorowań i zatruc pokarmowych.

Podsumowanie

Rokrocznie w placówkach wychowania i nauczania na terenie powiatu brzezińskiego prowadzonych jest wiele prac remontowo – modernizacyjnych, mających wpływ na poprawę warunków pracy dzieci i młodzieży. Są one jednak nadal niewystarczające. W wielu szkołach nadal brak jest dostatecznej bazy sportowej do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, przez co uczniowie muszą ćwiczyć na korytarzach.

XII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Brzezinach w 2023 r. wynikające z art. 6. Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, ich rodziców i opiekunów, młodzieży szkół ponadpodstawowych, nauczycieli, wychowawców i pedagogów szkolnych, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, kadry medycznej oraz innych mieszkańców powiatu, w tym do uchodźców z Ukrainy. Programy i kampanie prozdrowotne realizowane były w oparciu o założenia krajowych i wojewódzkich programów zdrowotnych.

W 2023 roku skoordynowano realizację 10 programów edukacji zdrowotnej w przedszkolach i szkołach oraz przeprowadzono liczne działania akcyjne dotyczące obchodów światowych dni związanych z profilaktyką chorób zakaźnych, używania wyrobów tytoniowych oraz ochroną zdrowia i bezpiecznego stosowania antybiotyków. Prowadzono kampanie informacyjne dotyczące bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wypoczynku zimowego i letniego, a także działania profilaktyczne i informacyjne w języku ukraińskim.

1. Działania w zakresie ograniczenia palenia tytoniu

Ograniczanie palenia tytoniu stanowi jedno z głównych zadań w zakresie poprawy i umacniania zdrowia Polaków. W tym obszarze aktualnie realizowane są dwa programy profilaktyczne skierowane do uczniów szkół podstawowych oraz do starszych dzieci przedszkolnych oraz akcje związane z obchodami światowych dni, których celem jest zachęcenie osób uzależnionych do zerwania z nałogiem. Są to:

- Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”
- Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”
- Światowy Dzień bez Tytoniu
- Światowy Dzień Rzucania Palenia

Przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzezinach chętnie uczestniczą w akcjach promocyjnych organizowanych dla ogółu społeczeństwa. Podczas Festynu „Barwy Regionu” Starostwa Powiatowego w Brzezinach oraz na pikniku marszałkowskim – „Piknikowo i sportowo, aktywnie i zdrowo z województwem łódzkim” wystawiono stoiska/punkty informacyjno-edukacyjne, w których prowadzono profilaktykę uzależnień poprzez edukację zdrowotną oraz badanie zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Dystrybuowano materiały oświatowo-zdrowotne dotyczące szkodliwości palenia papierosów.

Fot. 1. Stoisko informacyjno-edukacyjne na pikniku marszałkowskim „Piknikowo i sportowo, aktywnie i zdrowo z województwem łódzkim”

Fot. 2. Pomiar CO w wydychanym powietrzu na Festynie „Barwy Regionu”

Rodzice uczniów Szkoły Podstawowej w Przyłęku Dużym wysłuchali prelekcji pracownika ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w PSSE w Brzezinach na temat e-papierosów.

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program ten dedykowany jest dzieciom w wieku 5-6 lat. Uczy sposobów radzenia sobie w sytuacjach, w których dziecko narażone jest na przebywanie w środowisku osób palących. Jest zaplanowany jako pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Właściwa postawa wobec zjawiska palenia tytoniu ukształtowana u dziecka w wieku przedszkolnym owocuje przez całe życie.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 6 przedszkolach, 6 oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w powiecie brzezińskim. W programie wzięło udział 254 dzieci i 56 rodziców. Dla koordynatorów przedszkolnych i szkolnych zorganizowano szkolenie, w którym uczestniczyło 8 nauczycieli i pedagogów.

Nauczyciele jak i ich wychowankowie chętnie zaangażowali się w działania związane z programem, ponieważ wpisuje się on w realizowaną przez oddziały szkolne i przedszkolne tematykę zajęć edukacyjnych dotyczącą zdrowia i ekologii, a proponowane w scenariuszach zadania są dostosowane do wieku odbiorców.

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie” adresowany jest do dzieci z 4 klas szkół podstawowych, a także do rodziców lub opiekunów uczniów. Głównym celem programu jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Zaplanowany jest w formie sześciu zajęć lekcyjnych z uczniami i dwóch spotkań z rodzicami.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 10 szkołach podstawowych z powiatu brzezińskiego, edukacją zostało objętych 295 uczniów oraz 77 rodziców.

Kilka szkół poszerzyło program o dodatkowe działania takie jak: konkursy na prace plastyczne o tematyce antytytoniowej i wystawy prac.

Światowy Dzień bez Tytoniu

Jest to kampania społeczna skierowana do ogółu społeczeństwa. W związku ze „Światowym Dniem bez Tytoniu” PSSE w Brzezinach zorganizowała powiatowy konkurs na plakat pod hasłem „Młodość wolna od substancji psychoaktywnych” skierowany do uczniów szkoły podstawowej. Nagrody dla 17 uczniów za kwotę 830,55 zł zostały ufundowane przez Miasto Brzeziny.

W dniu 30 maja 2023 r. w happeningu pod hasłem „Młodość wolna od papierosów, alkoholu i narkotyków” ulicami Brzezin przeszli uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 2 im. A. F. Modrzewskiego w Brzezinach oraz przedstawiciele władz miasta i Sanepidu. W

wydarzenie miało formę zgromadzenia publicznego, w którym wzięło udział ok. 400 osób. Uczniowie zaprezentowali przygotowane przez siebie banery informujące o zagrożeniach związanych z używaniem alkoholu, narkotyków i paleniem papierosów. O bezpieczeństwo promujących zdrowy styl życia zadbali policjanci z Powiatowej Komendy Policji w Brzezinach. W Ekspresie Ilustrowanym w dniu 10 czerwca 2023 r. zamieszczono relację z tego wydarzenia.

W mediach społecznościowych Facebook na przełomie maja i czerwca opublikowano 5 postów na temat szkodliwości palenia papierosów opracowanych na podstawie grafik WSSE w Łodzi oraz z wydarzeń własnych (happening i konkurs) oraz udostępniono 3 posty opracowane przez WSSE w Łodzi, Żłobek Miejski „Maluch” w Brzezinach, Szkołę Podstawową nr 2 im. A. F. Modrzewskiego w Brzezinach z działań antytytoniowych realizowanych przez te podmioty.

Fot. 3. Światowy Dzień bez Tytoniu – happening ze Szkołą Podstawową nr 2 im. A.F. Modrzewskiego w Brzezinach pod hasłem „Młodość wolna od substancji psychoaktywnych”

Fot. 4. Rozstrzygnięcie konkursu na plakat o pod hasłem „Młodość wolna od substancji psychoaktywnych”

Światowy Dzień Rzucania Palenia – trzeci czwartek listopada

Jest to kampania społeczna skierowana przede wszystkim do osób palących. Jesienią 2023 roku odbył się happening pod hasłem „NIEpalenie jest MODNE”. Około 250 uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej im. J. Brzechwy w Dmosinie przemaszerowało ulicami Dmosina skandując hasła promujące abstynencję nikotynową i zdrowy styl życia.

Wydarzenie poprzedził konkurs na ulotkę zachęcającą do rzucenia palenia papierosów zarówno tradycyjnych jak i elektronicznych zorganizowany przez PSSE w Brzezinach. Nagrody dla 13 uczniów ufundowała Gmina Dmosin.

Na stronie internetowej PSSE w Brzezinach opublikowano artykuł na temat genezy Światowego Dnia rzucania Palenia, a w mediach społecznościowych – Facebook PSSE w Brzezinach udostępniono 2 posty WSSE w Łodzi i GIS oraz opublikowano 2 posty własne dotyczące Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Pracownik ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w PSSE w Brzezinach przeprowadził zajęcia warsztatowe na temat e-papierosów dla 60 uczniów szkół podstawowych w Kołacinie i w Bogdance, na których min. badano zawartość CO w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera.

Fot. 5. Rozstrzygnięcie konkursy na ulotkę zachęcającą do rzucenia palenia papierosów w Szkole Podstawowej im. J. Brzechwy w Dmosinie

Fot. 6. Happening antytytoniowy w Dmosinie pod hasłem „NIEpaleNIE jest MODNE”

2. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program ma na celu ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia, jest kontynuacją „Projektu KIK/68 – profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”. W roku szkolnym 2022/2023 program ten został zrealizowany przez uczniów pierwszych klas Liceum Ogólnokształcącego w Brzezinach (39 uczniów) oraz uczniów klas III i IV Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach (79 osób). Uczniowie z zaangażowaniem brali udział w zajęciach. Program jest atrakcyjny dla młodzieży, dostosowany do ich potrzeb i wieku. Koordynatorzy szkolni chętnie realizują ten program ponieważ tematy w nim poruszane są ważne dla ich uczniów, a materiały oświatowo-zdrowotne w formie ulotek dla rodziców i książeczek dla uczniów oraz filmów na nośniku CD dostarczane przez PSSE w Brzezinach są przydatnym narzędziem w ich pracy.

3. Program edukacyjny „Znamię! Znam je?”

Program ten dotyczy profilaktyki czerniaka jest skierowany do uczniów wyższych klas szkół podstawowych oraz do uczniów szkół ponadpodstawowych. Jego celem jest przekazywanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki oraz kształtowanie odpowiednich zachowań i postaw. Realizowany jest na mocy porozumienia pomiędzy WSSE w Łodzi, a Fundacją „Gwiazda Nadziei”, która opracowuje materiały oświatowo-zdrowotne w formie poradników metodycznych, ulotek, plakatów oraz obfitującą w ważne wiadomości stronę internetową.

W roku szkolnym 2022/2023 odbyła się IV edycja tego programu. Wzięło w niej udział 114 uczniów klas I – IV Liceum Ogólnokształcącego im. J. Iwaszkiewicza w Brzezinach, 183 uczniów z 11 klas Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach oraz 27 uczniów klas VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 2 im. A. F. Modrzewskiego w Brzezinach. Uczniowie przygotowywali prezentacje multimedialne na temat przyczyn powstawania oraz profilaktyki czerniaka, które następnie prezentowali kolegom i koleżankom, opracowywali odpowiedzi na pytania dotyczące nowotworów skóry.

4. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Program edukacyjny dotyczy profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Ma na celu upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych, kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych. Podobnie jak program „Znamie! Znam je?” realizowany jest w porozumieniu z Fundacją „Gwiazda Nadziei”. Opracowane przez Fundację materiały oświatowo-zdrowotne zostały rozdystrybuowane z udziałem PSSE w Brzezinach.

W roku szkolnym 2022/2023 w IV edycji realizowanej wzięło udział 224 uczniów z 12 klas szkół ponadpodstawowych w Brzezinach. Uczniowie uświadomili sobie zagrożenia związane z WZW, dowiedzieli się jak zachowywać się w stosunku do osób zarażonych oraz jakie działania profilaktyczne należy stosować, aby uniknąć zakażenia.

5. Wojewódzka Kampania Edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”

Zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych oraz kształtowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych wśród młodzieży szkolnej województwa łódzkiego. Adresatami działań są uczniowie szkół podstawowych i ich rodzice oraz opiekunowie. Cele Kampanii realizowane są poprzez szkolenia dla koordynatorów (nauczycieli), warsztaty profilaktyczne dla uczniów i przeprowadzenie przez szkolnych koordynatorów spotkania edukacyjnego dla rodziców i opiekunów. W roku szkolnym 2022/2023 w ramach dodatkowych działań szkoły organizowały konkursy oraz wystawy związane z tematem profilaktyki uzależnień od nowych narkotyków. Kampania „Dopalaczom mówimy STOP - wybieramy zdrowie” realizowana była w 8 placówkach. Edukacją objęto 406 uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz 50 rodziców.

6. Ogólnopolski program edukacji ekologicznej „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Program został opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Grupa, do której jest skierowany to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program kształtuje w dzieciach umiejętności wyboru produktów ekologicznych, zwiększa wiedzę i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Propagowanie zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie udział wzięło 279 dzieci z 13 przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych z powiatu brzezińskiego oraz 75 rodziców. Dla koordynatorów przedszkolnych i szkolnych zorganizowano szkolenie, w którym wzięło udział 8 nauczycieli i pedagogów.

Koordynatorzy programu zaangażowali rodziców, podjęli współpracę z lokalnymi dostawcami ekologicznej żywności i dzięki temu przeprowadzili z dziećmi wiele ciekawych zajęć.

7. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

Program opracowywany został przez Krajowe Centrum ds. AIDS – agencję Ministra Zdrowia, która określa politykę państwa w obszarze zapobiegania i zwalczania HIV/AIDS. Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem HIV, wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS, ze szczególnym uwzględnieniem osób aktywnych seksualnie oraz zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych poprzez zmianę postaw i zachowań zdrowotnych ludzi młodych, a także kształtowanie w społeczeństwie akceptacji osób zakażonych.

W 2023 roku działania profilaktyczne oscylowały wokół Światowego Dnia AIDS oraz Światowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS. Tematykę profilaktyki zakażeń HIV przywołano też w Europejskim Tygodniu Testowania. Podejmowane działania ułatwiły przygotowanie uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. J. Iwaszkiewicza w Brzezinach do Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o HIV i AIDS.

Przeprowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych do 2 szkół ponadpodstawowych i do NZOZ-ów. Łącznie rozdysponowano materiały dla 330 osób.

Zorganizowano występ uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. J. Iwaszkiewicza w Brzezinach w MDK w Brzezinach dla ósmoklasistów z 5 szkół podstawowych na temat tolerancji wobec osób zakażonych HIV. W wydarzeniu udział wzięło 120 osób. Na Facebooku PSSE w Brzezinach opublikowano lub udostępniono posty dotyczące Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o HIV i AIDS, testowania w kierunku HIV, Światowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS, Światowego Dnia AIDS oraz relację z przedstawienia.

W na stronie internetowej PSSE w Brzezinach opublikowano artykuł pt. „Europejski Tydzień Testowania 20-27 listopada 2023”.

Fot. 7. i 8. Przedstawienie uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. J. Iwaszkiewicza w Brzezinach dla uczniów szkół podstawowych z okazji Światowego Dnia AIDS

8. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę!” realizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy ze Stowarzyszeniem „Polska Federacja Producentów Żywności”, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży

szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program został zrealizowany w 7 szkołach podstawowych przez 749 uczniów klas V – VIII oraz 436 uczniów młodszych klas. W przedsięwzięcie zaangażowało się 46 nauczycieli z powiatu brzezińskiego oraz 622 rodziców. Zrealizowano wiele projektów edukacyjnych i medialnych takich jak: „Drugie śniadanie na świeżym powietrzu”, Tydzień z wodą”, „Europejski Dzień Sportu”, Konkurs na „Dzień jabłka”, „Dzień Dziecka na zdrowo i sportowo”, „Wiosenny pieszy rajd”, „Dbam o zdrowie”, „Moda na ruch”, „Wiem co jem”, „Śniadanie daje moc” itp. Działania zostały poprzedzone szkoleniem dla koordynatorów szkolnych, w którym udział wzięło 7 nauczycieli.

Fot. 9. i 10. Ogólnopolski program zdrowotny „Trzymaj Formę!” w Szkole Podstawowej w Bogdance

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. A. F. Modrzewskiego w Brzezinach oraz uczniowie Szkoły Podstawowej w Bogdance wzięli udział w „Konkursie Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia” realizowanym w ramach programu „Trzymaj Formę!” – otrzymali wyróżnienia za udział.

9. Program edukacyjny z zakresu profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Adresatami programu są uczniowie (dziewczeta i chłopcy) szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów, kadra pedagogiczna, pielęgniarka szkolna. Program został opracowany w ramach współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami specjalizującymi się w promocji zdrowia i programach profilaktycznych min. z Fundacją „Gwiazda Nadziei”. Głównym założeniem programu jest uświadomienie zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) wśród młodych ludzi. W roku szkolnym 2022/2023 w programie udział wzięło 142 uczniów z dziewięciu klas I-IV dwóch brzezińskich szkół ponadpodstawowych.

10. Akcja „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży podczas wypoczynku zimowego oraz letniego”

Czas wolny od zajęć lekcyjnych kojarzy się z odpoczynkiem, beztroską i zabawą, ale dla dzieci i młodzieży może to być czas ryzykownych zachowań. Co roku Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje działania mające na celu edukację w zakresie bezpiecznego wypoczynku.

Podczas ferii zimowych w 2023 roku korzystając z zaproszenia organizatorów wypoczynku w mieście: Stowarzyszenia „I love math” oraz Miejskiego Domu Kultury w Brzezinach przeprowadzono dwa spotkania edukacyjne na temat napojów energetyzujących oraz jedno na temat higieny jamy ustnej wykorzystując prezentacje własne przygotowane w oparciu o informacje dostępne w internecie. Temat zajęć dostosowano do wieku odbiorców. W warsztatach wzięło udział 58 uczestników półkolonii w wieku od 7 do 17 lat.

W lipcu i w sierpniu 2023 roku w ramach półkolonii organizowanych przez Miejski Dom Kultury w Brzezinach oraz przez spółkę Twój Robot – Robocreator z Poznania prowadzono warsztaty na temat bezpieczeństwa podczas wakacji w zakresie przebywania na słońcu, w upale, nad wodą, w lesie, korzystania z kąpeli wodnych oraz spożywania posiłków z uwzględnieniem zasad przechowywania żywności dla 69 uczestników w wieku od 5 do 13 lat. Dzieci wzięły udział w quizie z nagrodami, ilustrowali zasady bezpiecznego wypoczynku letniego i wspólnie je omówili. Podobne zajęcia warsztatowe przeprowadzono z 29 uczestnikami kolonii w Zespole Domów Studenckich nr 6 przy SGGW w Rogowie, zorganizowanych przez UKS Ósemka w Warszawie.

Na Facebooku PSSE w Brzezinach udostępniono 2 posty MZ/GIS dot. wypoczynku zimowego i opublikowano 5 postów wykorzystując animacje WSSE w Łodzi i grafiki GIS nt. bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego, natomiast na temat bezpieczeństwa podczas wakacji opublikowano 3 posty dotyczące wydarzeń zorganizowanych przez PSSE w Brzezinach oraz udostępniono 15 postów GIS i 10 postów WSSE w Łodzi, łącznie 35 postów.

Fot. 11. Zajęcia edukacyjne pt. „Bezpieczne wakacje” na półkoloniach organizowanych przez firmę Twój Robot z Poznania w siedzibie SPI w Brzezinach

Fot. 12. Zajęcia edukacyjne pt. „Bezpieczne wakacje” na półkoloniach w MDK w Brzezinach

11. Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność”

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) zainicjował kampanię informacyjną „Wybieraj bezpieczną żywność”, której celem jest uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka oraz zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. EFSA współpracuje z krajowymi organami bezpieczeństwa żywności w całej Europie, z krajowymi partnerami takimi jak Inspekcja Sanitarna czy Państwowy Zakład Higieny.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Brzezinach włączyła się w działania szerząc wiedzę na temat bezpieczeństwa produkcji, przetwarzania, pakowania, etykietowania i sprzedaży żywności.

Zorganizowano 4 projekcje webinaru na temat higieny żywienia podczas szkoleń rolników, spotkań edukacyjnych z uczniami Technikum Żywienia ZSP w Brzezinach i rodzicami dzieci uczęszczających do Żłobka Miejskiego „Maluch” w Brzezinach.

Wystawiono 3 stoiska informacyjno-edukacyjne z materiałami oświatowo-zdrowotnymi (ulotki, plakaty) oraz pomiarem tkanki tłuszczowej podczas Festynu „Barwy Regionu” organizowanego przez Stowarzyszenie Rozwoju Powiatu Brzezińskiego „Nasz Powiat” i Starostwo Powiatowe w Brzezinach, na pikniku marszałkowskim – „Piknikowo i sportowo, aktywnie i zdrowo z województwem łódzkim” oraz na pikniku rodzinnym w Żłobku Miejskim „Maluch” w Brzezinach.

Fot. 13. Stoisko informacyjno-edukacyjne na pikniku rodzinnym w Żłobku Miejskim „Maluch” w Brzezinach

Na facebooku PSSE w Brzezinach zamieszczono 6 postów z wykorzystaniem grafik przygotowanych przez EFSA. Szacuje się, że działaniami promocyjnymi objęto ponad 500 osób. Informacje o działaniach PSSE w Brzezinach w zakresie m.in. bezpieczeństwa żywności opublikowano w Brzezińskim Informatorze Samorządowym nr 13 z 13 lipca 2023.

12. Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia jest obchodzony co roku 7 kwietnia, w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia. Każdego roku WHO wybiera jako temat przewodni inny obszar priorytetowy ważny z punktu widzenia zdrowia publicznego. W 2023 roku Światowy Dzień Zdrowia przebiegał pod hasłem: „Zdrowie dla wszystkich”.

Na stronie internetowej PSSE w Brzezinach został umieszczony artykuł nawiązujący do 75. rocznicy powstania WHO. W mediach społecznościowych Facebook opublikowano 4 posty na podstawie animacji opracowanych przez WSSE w Łodzi oraz 1 post z wykorzystaniem grafiki WHO 75 Health for all.

W Brzezińskim Informatorze Samorządowym nr 7 z dnia 6 kwietnia 2023 r. ukazał się artykuł opracowany na podstawie informacji z oryginalnej strony WHO.

13. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Kampanie informacyjne organizowane w ramach Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach mają na celu zwiększenie świadomości na temat globalnej oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Konsekwencją zjawiska antybiotykooporności jest ograniczenie możliwości skutecznego leczenia infekcji.

W Miejskim Domu Kultury w Brzeziach zorganizowano wystawę 8 plakatów pt. „Superbakterie. Oporniaki – problem narastającej oporności na antybiotyki”.

Do 8 placówek opieki zdrowotnej rozdystrybuowano plakaty i ulotki informujące o tym jak bezpiecznie stosować antybiotyki.

W mediach społecznościowych PSSE w Brzeziach udostępniono post WSSE w Łodzi dot. wiedzy o antybiotykach i 3 posty GIS oraz opublikowano post własny z wystawy, a na stronie internetowej PSSE w Brzezinach udostępniono artykuł na temat antybiotyków ze strony WSSE w Łodzi pt. „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach 2023”.

Fot. 14. i 15. Wystawa plakatów pt. „Superbakterie. Oporniaki” w MDK w Brzezinach

14. Profilaktyka chorób zakaźnych - Europejski Tydzień Szczepień

Profilaktyka chorób zakaźnych jest istotnym obszarem pracy inspekcji sanitarnej. W 2023 roku działania oświatowo-zdrowotne w zakresie epidemiologii realizowano w kilku obszarach.

Przeprowadzono spotkania edukacyjne dla rodziców dzieci z Przedszkola nr 1 w Brzezinach oraz dla rodziców dzieci ze Żłobka Miejskiego „Maluch” w Brzezinach,

zorganizowano dwa stoiska informacyjno-edukacyjne dla rodziców dzieci uczęszczających do żłobka i do przedszkola, gdzie prowadzono edukację indywidualną na temat szczepień obowiązkowych wynikających z kalendarza szczepień. Przedstawiono również ofertę szczepień zalecanych realizowanych w Polsce. Dystrybuowano ulotki dotyczące szczepień ochronnych.

Przeprowadzono akcję informacyjną w mediach społecznościowych. Na Facebooku PSSE w Brzezinach opublikowano 10 postów: z działań własnych, wykorzystaniem grafik WSSE w Łodzi oraz udostępniono grafiki MZ/GIS i WSSE w Łodzi.

Przygotowano artykułu pt. „24-30 kwietnia Europejski Tydzień Szczepień”, który został opublikowany w prasie lokalnej BIS nr 8 z dnia 27 kwietnia 2023 r.

Do placówek oświatowych w Jeżowie, Olszy, Rogowie i w Brzeziach rozdystrybuowano plakaty i ulotki w sposób tradycyjny. Przeprowadzono też dystrybucję elektroniczną plakatów oraz pisma ŁPWIS do NZOZ-ów i placówek oświatowych.

Fot. 16. Stoisko informacyjno-edukacyjne w Żłobku Miejskim „Maluch” w Brzezinach

Fot. 17. Spotkania edukacyjne z rodzicami dzieci z Przedszkola nr 1 w Brzezinach

15. Konferencja profilaktyczna PPIS w Brzezinach „Zdrowie dzieci i młodzieży jest dla nas ważne”

W dniu 5 października 2023 r. z sali konferencyjnej Urzędu Miasta Brzeziny odbyła się konferencja, w której udział wzięli pedagodzy, nauczyciele, medycy, pracownicy administracji zajmujący się profilaktyką i promocją zdrowia oraz inne osoby mające wpływ na zachowania zdrowotne dzieci i młodzieży – około 100 osób. Zgromadzeni wysłuchali wykładów ekspertów w zakresie dietetyki, rehabilitacji, epidemiologii i toksykologii. Wśród prelegentów wystąpiła dr Małgorzata Kucharska pracownik Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi i Zakładu Toksykologii Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, dietetyk kliniczny ze Szpitala Specjalistycznego w Brzezinach Pani Izabela Nowak, prof. dr n. med. Wojciech Hanke Kierownik Zakładu Epidemiologii Środowiskowej IMP w Łodzi, Pani Ewelina Zasada reprezentująca NZOZ Med-Reh Bis w Brzezinach oraz lek. med. Justyna Maciaszek-Podstawka, która zajmuje się profilaktyką chorób zakaźnych w Oddziale Nadzoru Epidemiologii Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi.

Zorganizowano stoiska informacyjne związane z tematyką konferencji. Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Brzezinach zaprezentowali pakiet edukacyjny dotyczący narkotyków skierowany do osób dorosłych. Przedstawiciele Szpitala

Specjalistycznego w Brzezinach przygotowali stoisko dietetyczne, natomiast NZOZ Reh-Med Bis zaprezentował zastosowanie podoskopu w diagnostyce wad budowy stóp.

Oprawę artystyczną zapewnili uczniowie Koła Teatralnego Szkoły Podstawowej nr 2 im. A. F. Modrzewskiego w Brzezinach, którzy wystąpili w przedstawieniu „Sąd nad papierosem”, a uczniowie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach przygotowali poczęstunek.

Organizację konferencji wsparło Starostwo Powiatowe w Brzezinach finansując materiały konferencyjne o wartości 900 zł oraz Urząd Miasta Brzeziny, który nieodpłatnie udostępnił salę konferencyjną oraz sfinansował artykuły spożywcze na kwotę 1200 zł. Swoje wyroby nieodpłatnie przekazała również Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Głuchowie oraz Tłocznia Soków Owocowych „Vero”.

W mediach społecznościowych Facebook PSSE w Brzezinach zamieszczono informacje o wydarzeniu, a w prasie lokalnej ukazało się zaproszenie i artykuł opisujący wydarzenie – Brzeziński Informator Samorządowy nr 16 i nr 19.

Fot. 18. i 19. Konferencja profilaktyczna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzezinach

16. Akcja informacyjna skierowana do uchodźców z Ukrainy

W ramach projektu POWER w okresie od września do grudnia 2023 roku przeprowadzono akcję informacyjną w języku ukraińskim. Rozdystrybuowano plakaty i ulotki informacyjne dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, zasad higieny i dostępu do opieki medycznej do 2 punktów pobytu uchodźców zlokalizowanych na terenie powiatu brzezińskiego (Nagawki, Koluszki Stare). W wydarzeniach organizowanych dla ogółu społeczeństwa takich jak piknik marszałkowski „Piknikowo i sportowo, aktywnie i zdrowo z województwem łódzkim”, czy Festyn „Barwy Regionu” prowadzono dystrybucję ulotek w języku ukraińskim. W budynku PSSE w Brzezinach zorganizowano stoisko/punkt informacyjno-edukacyjny dla uchodźców z Ukrainy. Uczniowie narodowości ukraińskiej brali udział w warsztatach i spotkaniach edukacyjnych na temat profilaktyki uzależnień i chorób zakaźnych oraz zdrowego stylu życia realizowanych dla uczniów szkół podstawowych w: Kołacinie, Dmosinie, Bogdance, Rogowie, Brzezinach (SP1 i SP2).

Podsumowanie

W 2023 roku zadania PSSE w Brzezinach w obszarze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia dotyczyły monitorowania i ewaluacji realizacji programów zdrowotnych w placówkach oświatowych oraz wspierania działań nauczycieli poprzez szkolenie koordynatorów programów i dystrybucję materiałów edukacyjnych. Przedstawiciele PSSE w Brzezinach uczestniczyli w wydarzeniach organizowanych przez placówki oświatowe w związku z realizacją programów zdrowotnych oraz żłobek.

We współpracy z kadrami pedagogicznymi i samorządami zorganizowano happeningi profilaktyczne i konkursy dla uczniów szkół podstawowych. Wystawiono stoiska informacyjno-edukacyjne i wystawy dla ogółu społeczeństwa. Przeprowadzono prelekcje dla rodziców dzieci żłobkowych, przedszkolnych i szkolnych dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, uzależnień, chorób pasożytniczych oraz na temat zdrowego stylu życia, diety i aktywności ruchowej oraz zajęcia warsztatowe dla uczniów.

Współpracowano z przedstawicielami władz samorządowych, lokalnymi mediami, policją, zakładami opieki zdrowotnej oraz instytucjami naukowymi, takimi jak Instytut Medycyny Pracy w Łodzi i Uniwersytet Medyczny w Łodzi oraz prywatnymi przedsiębiorcami produkującymi nabiał oraz soki owocowe.

Zaangażowanie w promocję zdrowia licznych partnerów umożliwiło dotarcie od szerokiego grona mieszkańców powiatu brzezińskiego.